

voimat tehdä työtä Suomen sa-
hingonlainsiksi. On saatava
selitetyksi sotilaille, että vakoi-
lita ennen tahdo vapautet-
taviksi, ne kuuluvat heon-
nollisesti sotilakien alle,
mutta valtiolliset, samentu-
akkeellomasti pidättävät he-
kilöt on saatava mahdollis-
simmalla pian vapaita ja
sits tutkimus heidän suh-
teensa ensi tilassa aikaan saa-
tava.

Turkia: Huomatti Linninuo-
kalle, että neuvosto on teh-
nyt mitä on voimittu asia-
sa. Onhan sotilasten keskusko-
mitean edustajat olleet lähe-
tyksen mukana, joten meillä on
syytä luulla, että vangittujen
asia otetaan siellä ensi tilas-
sa tutkittavaksi. Ja ellei asia
pikapuoliin tule korjatuksi,
mیں voimme me ryhtyä a-
siaan ruudesta. Ehdotan, et-
tä asia jätetäin tämän puoraa.
Suosalu: Kannatti Turkin ehdo-
tusta.

Pääsimen: Linninuoikko ja Aronen
ovat aivan perustellusti lau-
runeet huomauttaessaan, ta-
munkseen voivan palata, ellei
pidetä tarkoin silmällä osiain
kehitystä ja toimintaa sen mukaan.
Olemme viivytelleet liian kauan

Pääsimen olisi ollut tehtävä ja olisi
mielakin: tämm. Helsingin po-
liisilaitos olisi jo heti vallan-
kumoukseen alussa pitänyt jon-
kun järjestyneen työväestön kuo-
toan.

Linninuoikko: Sanoi huomautteen-
sa, että venäläiset sotilaat antoi-
vat erikoista arvoa niille vi-
pionomaisille, jotka joiden hal-
lussa sotutittisten vankien tut-
kiminen oli, nimittäin 6: men
armeijakunnan sotilasvirano-
maisille.

Turkia: Keskitti Pääsimelle, ellei
voitu mitään erikoisempaa
tässä suhteessa tehdä, ennenkuin
sotilasten keskuskomitea ruudo-
tettiin. Heti ryhdyttiin niiden kuo-
pa ruorovaihtuuteen. Poliisi-
laitosten vottauksia tapahtun eh-
timiseen. Tämmän Lahdessa, huo-
menna jo ehkä täällä. Eikä ole
Pääsimenkaan tehnyt mitään var-
maa ehdotusta. Ei pitänyt tar-
peellisuutta sotilaskeskuskomitealle
mennä ilmoittamaan epäilyk-
siämme, jos vangitut ovat ehy-
tellyinä. Suosalaisen vakoilusta
mیں toimittamat tutkimukset
kyllä selviävät asian todellisen
laidan.

Tuomi: Kannatti Turkin ehdo-
tusta.

Aronen: Oisi lähetettävä Sotilas-

Ten keskuksomiteaan henkilö es-
tämään, että vangittujen suh-
teen ensi tilassa toimittaisi
tutkimuksia, sillä henkilöt, jotka
eivät ole sekoantuneet sotilas-
asioihin on saatava vapante-
triksi mita pikemmin.

Puisinen: Piti asiaa tärkeä-
nä kuten Suomenkin. Voi olla
mahdollista, että mustat voivat
ryhtyä vahingoittamaan a-
siaamme, ellei meidän pro-
testa selosteta asemaa sotilaille.

Turkian: Huomautti, että on ko-
etettu saada meidän ja sotilas-
ten välisen suhte mahdollisim-
man läheiseksi, valitsemalla
rakinaiseksi edustajakokumme.

Rovio: Santamien tehtävänä
on ollut poliittisten henkilöiden
urkkiminen ja vakailijain
pidättäminen, joten on vaikea
saada selvää mita lajia vangit-
tavat. Muuten oli keskusteltu,
että tutkimus tulloo toimittaa-
maan ensi tilassa. Ei tutki-
musta ole vielä toimittettu, jol-
kun siitä, että sotilasten komite-
alla on ollut kirveän paljon työ-
tä ja pumhoa. Wasta Suomen-
laista saatiin järjestys sotilasten
keskuksessa palautettua.

Amala: Oli sillä kammalla, ellei
ryhdytä mihinkään toimienpitäisiin.

Laan jätetään asia sotilasten
huoleen kokonaisuudessaan.
Enoni: Kammatti samaa.

Puheenjohtaja: Ehkä hyväksyt-
tään keskustelu vastaukseksi
si kysymykselle, ja uskotaan,
että sotilasten keskuksomitea
huolehtii asiasta. Ei ole min-
stään asia nostamaan esille.
Hyväksyttiin puheenjohtajan eh-
dotus.

16 §.

Pietari Pietarissa oleilta edus-
tajiltamme.

Turkian: Pietarissa olleen lä-
hetystön jäsenistä on Maiste-
ri Lahenna saapunut, haluten
tuoda neuvostolle tietoa lähe-
tystön toimienpitäisistä. Hyväksyttiin.

Lahenna: Huomautti lähetystön
puolesta, että ovat olleet neu-
votteluissa Venäjän valti-
kasan hallituksen edustajain kans-
sa ja olivat myös saaneet por-
varepuolueiden edustajat olleet
mukana. Tarkoitua oli laatia
yhteinen manifesti muonon, jon-
ka sitten Venäjän valitsikasen
hallitus allekirjoittaisi ja antaisi
hallituksen julistukseksi Suomen
kansalle. Matkalla Pietariin oli-
vat meikäläiset neuvottelu-
sa porvarepuolueiden edustajain kans-
sa.

sa julistukseen sisällytettävistä
asioista. Maamme julistuk-
seen sen mukaista ohjelmaa
kun mitä Puolueohjelman
julkaisemassa ohjelmaa vaatimuk-
sessa, oli ja olivatkin porua-
nilliset aluksi olleet taipuvai-
sia julistukseen, sen mukai-
seksi lausumiseen. Mutta lopuksi
ilmoittivat etteivät suostu otta-
maan julistukseen mitään
kieltolaista, työväen suojelelun,
y. m. eduskunnan hyväksymien
lakien vahvistamis vaatimusta
ei myös maanrakka kysymyk-
sestä, ei myös vaatimustamme
vastuumalaisesta hallituksesta.
Neuvottelut näin ollen katke-
sivat ja päätettiin lähettää lä-
hetystöksi vaan pari jäsentä
neuvottelemaan Venäjän väli-
aikaisen hallituksen edustajan
kanssa. Venäläisten taholta ei
suostuttu ottamaan vastaan
ta kuin yksi ehdotus julistuk-
seksi, joten annoinme porua-
reille tilaisuuden jättää ehdo-
tuksensa, emmekä jättäneet o-
maamme. Kysymyksemme Ve-
näläisen hallituksen jäs-
niltä, josko Suomeen muodoste-
taan eduskunnalle vastuum-
lainen hallitus, vastattiin myö-
nästä. Meidän käsitteäksem-
me olisi nyt muodostettava

seminen hallitus, joka sitoutuu
toteuttamaan mahdollisimman
laajasti meidän julkaisemam-
me julistuksen ohjelman vasti-
mukset. Maamme kyllä jaa-
da hallituksessa vähemmistö-
tön mutta, se ei olisi sentään
minkään vaarallista, oli kun-
sien arvotut. Toista kantaa
että meidän olisi saatava hal-
litukseen enemmistö, olivat taas
Mick ja Gylling. Mutta yhtei-
nen ajatus oli ollut, että tus-
kin voitaisiin mennä hal-
litukseen ilman puolueen pää-
töstä. Puolueen puolesta painee
asian ratkaista. Muiden oli sil-
lä kannalla, että poruareillisten
edustajain menettely, oli mitä
järkevää, ja olivat edustajain
me olleet murheellisia lähetys-
tön huonosta onnistumisesta.
Olivat myös käyneet sotilaitten
ja työväen neuvostossa mie-
nässä tervetuloon. Suomen
sos. dem. ja halusivat myös
 saada selvyyttä, mitä toiveita
meillä on ohjelmamme loput.
Se saamisen suhteen. Tiedien
nyt lähemmäs tämän käynnin
tuloksista kun ei ollut siellä mas-
kana. Nyt voitaisiin keskus-
tella esim. siitäkin olisi oikein
etteimme jättäneet omaa julistus eh-
dotusta, vaan annoinme poruareiden
jättää. Meistä se oli oikeamminkin tehty.

Keskustelussa lausumina;
 jätettiin pois, ettei tästä asiasta
 keskustelua viritettäisi, kun
 keskustelu kuitenkin syntyy,
 mistään kun lähetystön tultua
 otetaan hallituskyöryms käsitel-
 täväksi.

Ennen: Oli myös työttömyyden
 porrasuudisten menettelyyn ma-
 rifesti asiassa. Porrasuuden
 kanssa hallitukseen menoa ei
 kannattanut, jos sinne tulee e.
 simerkiksi Helekinen. Leppälän
 tapaisia porrasuusia. Otetaan
 määrätty luku hallituspaikkoja
 kättämme mulla enemmistö,
 ja porrasuut asettakaat sinne
 rehellisimpiä jäseniään, sel-
 laisia, jotka ovat radikaalempia.

Laherma: Aikojen lähetystön
 jäsenillä oli sellainen, että se
 maalin pitäisi muodostua
 sellaiseksi ettei sitä voitaisi
 sanoa sosialistisenaatiksi. Pa-
 kottetaan porrasuut toteuttamaan
 meidän ohjelmanne.

Halmu: Piti joopin postina
 mitä tietä, josta Laherma oli
 tuonut. Selasenaattin ei vaida
 meitä lähemmistöksi, mi-
 lummeun sitten koko senaatti
 meille.

Laherma: Myös oli ajatuksenne, et-
 tä meidän olisi osinimeumme
 kaan tueltana valtakunnallisia, m. m.

toimittamalla mille elintarpei-
 ta, joista Pietarissa on auka-
 ra pinte. Keskustelu päättyi.
 Päätettiin jalkaa asian käsitel-
 lyä muonipäivän kokouksessa.
 Kokous päättyi klo 8.45 illalla.

21 p:nä maaliskuuta alettiin
 kokous klo 9 e. p.

Uusia jäseniä saapui Puolue-
 neuoston kokoukseen:
 J. Puoristo, Mäkipurin läntisestä,
 J. Paura Hämeen pohjoisesta vaa-
 lipiiristä sekä ruotsalaisten e-
 dustaja J. Johansson Uudenmaan
 vaalipiiristä.

Poistunut oli Puolueuueuoston
 kokouksesta J. Mäkelin ja O. Päsinen.

17 p.

Työselkkäns Kansa-Lehden kir-
japainossa:

K. Heinonen: Toini saaneen
 sa Tampereelta Kansa-Lehdestä
 tiedon, että latojat ovat lehtet
 lakon palkkojen korottamistar-
 kotuksessa, ja on pelättävissä,
 ettei lehti pääse ilmestymään
 tänään. Tiedotti, että kun ei
 ammattijärjestöä ehditä saada
 niin nopeasti kokoon, olisi Puol-
 ueuueuoston lähetettävä määräys
 niin johtokunnalle kuin latojillekin,
 että lakkoa ei saada aikentua, vaan

on asia molemmipuolisesti min-
ettei lakkoa synty. Hyväksyttiin
yksimielisesti Heinosen ehdotus
ja annettiin Heinosen tehtäviä
si ilmoittaa Kansan Lehteen, neu-
voston päätöksestä.

18 §.

Kirjesensuurin poistaminen:

Turkia ilmoitti, että vaikka julis-
tuskirjalla 20/III on myönnetty paino-
lausunto ja sananapaus, joka e-
dellyttä senensuuriviraston toiminn-
ta on lopettamista, niin siltä-
kin painoviranomaiset täällä
Helsingissä yrittävät säilyttää muu-
tan ammatin, ryhtymällä sen-
suroimaan kotimaisistakin kirje-
vaihtoa. Oisi siis tarpeen ryhtyä
toimien noisen viraston lopet-
tamiseksi, ainakin kotimaiseen
kirjevaihtoon nähden. Posti-
virkaillat vaativat postihallituksen
sen ylitsehtöä jamaalaisen erot-
tamista.

Keskustelussa lausuiat:
Uuoristo: Piti välttämättä
postisensuurin lopettamisen, ai-
noastaan estensuuri voitaisiin
ehkä säilyttää. Oisi puoluelehtien
velvollisuus sentään esiintyä avok-
kaasti, eikä esimerkiksi rauhan
hyväksi saisi taistaiseksi ryhtyä
kirjoitteluun. Jamaalainen vaadi-

Honkafalo ja Luosalo: Kannatti
ovat Turkian ja Uuoriston lausun-
toja, samoin johansson.

Hyväksyttiin yksimielisesti Tur-
kian ehdotus, sekä valittiin toi-
mikunta, johon tulivat toimitt-
ajat Y. Sirola, Tuomari E. Laakso-
virta ja tohtori Y. Ailio ryhtymään
asian johdosta toimienpiteisiin ja
on heidän esittämä ehdotuksen
sa neuvoston kokoukselle.

19 §.

Wapaksi laskettujen valtiollisten
vankien vapauttaminen:

Turkia: Ilmoitti, että Turun
Poliisilaitos on antanut määräyk-
sen erimaisten valtiollisten van-
kien, jotka ovat lasketut vapaksi
maastaan pidätettäväksi. Sanottiin
pidättämismääräys koskee v. 1906
terroristisista teoista vangittuja ja
tuomittuja henkilöitä. Vapauttama
noisen määräyksen perustalla
mista ja jos jo on sanottuja
henkilöitä ehditty pidättämään on
ne vapauttama vapautettavaksi. Hy-
väksyttiin ilman keskustelua, ja
valittiin Turkia ja Rönö ryhtymään
neuvoston jassat päätöksen aiheet-
tämisen toimienpiteisiin.

20 §.

Menälaisten sankarien hautajais:

Päivän ~~saapuna~~ juhlapäivänä
nieltäminen:

Turkia: Ilmoitti saaneensa Tam-
pereltä tiedon, että työväestö ai-
koo siellä nieltä venäläisten kaa-
timeitten toverien hautajapäivää
juhlapäivänä yhdessä sotilasten
kanssa, ja ovat ryhtyneet toi-
menpiteisiin yhteisen juhlan val-
mistamiseksi. Kuten Puolueen-
osto asiaan suhtautum.

Aronen: Poista myös äskem-
ilmoitetun teleponitteen, että
siellä ollaan samallaizissa puu-
hissa, jos ei Puolueenostolla
ole mitään, sitä vastaan. Eh-
dotan, että Puolueenosto päät-
täisi lähettää tiedonannon, että
t. k. 23 päivänä, jolloin vapaus-
sankarien hautaus Pietarissa pi-
täisi tapahtua.

Turkia: Ilmoitti juri lähettä-
neensa miehen Sotilasten kes-
kuskomiteaan tiedustamaan onko
heillä tietoa juhlapäivän nieltä,
jos sieltä tulee myönteinen vas-
taus, niin lähetettävä, kuten
Aronen ehdotti. Tiedonanto puolue-
järjestöille saatun päivän juh-
lapäivänä nieltämisestä. Olyvich
sytytti Turkin toimienpiide asiassa.

Lähetti palasi, ilmoittaen, että Sotilas-
ten keskuskomitealle on saapunut il-
moitus Pietarista, että vallankumous-
sankarien hautaus tapahtuu 23 pua

Kilpa maalisikunta ja, että päivä
tullaan nieltämisään vallanku-
mouksen kansallisena juhlapäi-
vänä. Puolueenosto päätti
lähettää julistukseen puolueleh-
dille sanotun päivän nieltämi-
sestä juhlapäivänä, jolloin kaik-
ki työt ovat seisautettavat lu-
kunnottomalla rahtiliikennet-
tä, valistus- ja puhtaus pito lai-
toksia, elintarpeiden hankintaa ja
jakelua y.m. sellaisia nieltämi-
stömiä tehtäviä. Julistukseen sa-
nastota laatimaan valittiin
J. Vuoristo ja C. E. Koranta, Maisteri
Lahenmaa myös ehdotettiin mutta
hän kieltäytyi, ilmoittaen olevan
sa periaatteessa koko hommaa vas-
taan petaten, että tuottamukset
liset roivat saada sinä päivä-
nä syntymään epäjärjestyksiä.
Maalittu Toimikunnan tulee esittää
julistusehdotuksensa neuvostolle.

21 §.

Venäläisten puolueetoverien lähettämät:

Venäläisten puolueetoverien lähettä-
mä saapui toveri Adolf Taimi
Pietarista, esittäen Venäjän sos. dem.
työväen puolueen Pietarin komitean
antaman valtakirjan.

Puoluesihteri Turkia lausui mie-
raamme tervetulleeksi ja kutsui
si Puolueenosto miereille ja neuv-

Turkia: Lauseu Puoluepuoleston puolesta Menäjän sos. dem. puolueelle tulipöytäkirjan kiitokseen, la. hettulaan lähettämisen, samoin myös toveri Trainille, siitä elonasta selostuksesta, jonka hän Menäjän puolesta päivien tapahtumista antoi.

Hautajaispäivän siirtäminen
Turkia: J. Huoitti, että nyt juna, si. saapuu Pietarista sähkösanomana, jossa ilmoitetaan, että teknillisten vaikeuksien vuoksi on hautajaispäivä siirretty toistaiseksi, josta ilmoitetaan myöhemmin. Joten hautajaiset eivät siis ole, kuten aikasemmin on ilmoitettu, 25 p:nä maaliskuuta.

Puoluepuolesto päätti perumalla arken päättämänsä julistuksen lähettämisen (Katsa § 20, sivulla 43-45).

Oletettiin päivällisloma.

Iltapäivän istunto aloitettiin klo 7:45.

Puheenjohtajaksi ryhtyi Puoluepuoleston puheenjohtaja Paasimäki. Kokoukseen olivat saapuneet, Pietarista palanneet lähetystön jäsenet Kunsinen, Tokoi, Gylling, Kanner ja Paasimäki. Saapuvilla olivat myös Malpas, Linnunvokko, E. E. Koranen.

Turkia: J. W. Keto, Gylling ja A. Traini. Lähetystön puolesta selosteli asemaa Gylling: Huomautti Menäjällä suoritettujen neuvottelujen tuloksista pääasiassa samoin kuin Kaisti. Lohermäki. (Katsa sivulla 37-41). Lisäksi, että porvarit halusivat manifesti ehdotuksessa lausuttavan vaan poliittisista ja eduskunnan toivon laajentamiskysymyksistä, mutta ei meidän esittämistämme ohjelmavastineuksista, jotka heidän mielestään olivat puhtaasti meidän sisäisiä asioitamme. Eivät myös suostuneet siihen, että hallitukselta vaadittaisiin sitoumus eduskunnan päättämien lakien vahvistamiseksi. Sen estäminen ei sitten keskusteltu porvarien kanssa. Puoluepuoleston ministeri Protapopovilta tiedustelimme, josko heillä olisi mitään sitä vastaan, että sos. dem. muodostaisivat hallituksen. Olivat vastanneet, että ei ole mitään sitä vastaan, miten Suomalaiset muodostavat oman hallituksensa.

Kunsinen: Porvarien manifesti ehdotuksessa oli alkuaan, että Suomessa olevat sortolait toistaiseksi keskeytettävissä vaikutuksestaan ja sitten Menäjällä olot järjestytään ehdotettuihin Menäjän lakia säätämälle laitoille, niiden kokonaan ku-

moamista. Mutta Suomen asiain ministeri Protopopov oli sanonut että kuntaan ne sortolait heti kokoukseen ja porvarit olivat suostuneet (!!!). Me esitimme, että perustuslakikysymyksistämme olisi myös manifestissa mainittaisiin, ja että siitä ensi istuntokaudella annettaisiin eduskunnalle esitys. Mutta porvarit huononsivat tätä. Takaisin kohtaan kuten manifestista näkyy. Maadeimme myös kiinteästi mainittavaksi, eduskunnassa saakaa hyökkäyksen, mutta vielä vahvistamatta olevien lakien, vahvistustakeita. Sihenkään eivät porvarit suostuneet. Käsimme myös tapaamassa sotilasten ja työväen neuvoston, mutta emme päässeet sen puolelle.

Manner: Ehdotimme myös, että lähetettäisiin eduskunnan pyynnät, pyynnät ennen mainitut neljä lakia vahvistettavaksi samalla kerralla, kun manifesti ehdotus,kin lähetetään, mutta siihenkään ei porvarit suostuneet.

Fokor: Huomautti, että pois lähteissään olivat olleet tilaisuuksissa keskustella sotilasten ja työväen neuvoston eräiden jäsentien kanssa muutamista käytännöllisistä järjestelytoimista täällä. Mutta oli kokous ollut hyvin lyhyt, mutta kun on paljon työtä siellä nykyään.

Hallituskysymys

(Katsa § 11, siunilla 19-28.)

Jatkettiin hallituskysymyksen käsittelyä. Josta lausuihin:

Kuusinen: Selosteli suunnitelmia, joita lähetystön jäsenillä oli ollut hallituksen muodostamisen suhteen. Esittäen useita eri mahdollisuuksia. Nimittäin, että hallituksen muodostaminen annettaisiin maalaistuttolaisien tehtäväksi, ehkä pari sosialidemokraattia voisi mennä mukaan. Tai että porvarit muodostaisivat sen kokoukseen, tai sos. dem. enemmistönä, tai sos. dem. hallitus kokouksessaan, tai ehkä nykyinen hallitus paikoillaan toistaiseksi. Voilaisiin lähettää porvarillisille puolueille kirjelmä jossa ihmoitettaisiin ne vähimmäisvaatimukset, joita me ohjeltamamme läpise saamiseksi asetamme heidän hallituksen muodostamis-ehdoksi, samoin voilaisiin lähettää maalaistuttolaisille saman suunnan kirjelmä, mutta luonnollisesti vähän laajet laajemmalla ohjelmalla, sillä maalaistuttolaisilla on muutamissa kysymyksissä radikaalimpi kuin toiset porvaripuolueet. Jos ne suostuisivat toivottomaan vaatimaamme ohjelman, voisimme antaa heidän muodostamalleen hallituk-

selle kannatuksenne, minkä si-
 tisin. & duskunnan päättämät nel-
 ja lakia, kieltolaki, laki työväen
 suojeluksella teollisuus y. m. am-
 mateissa, ammattilaisena laki,
 tapaturmanvakuutus laki; samoin
 myös noitaisiin asettaa vaati-
 mukseksenne torpparien vapau-
 tus, verotusindistius ja eduskun-
 nan valtan laajentamiskysymys.
 Jos näihin suostuisinot, saisi-
 nat muodostaa hallituksen, em-
 mekä me puhuisi enään mi-
 tään meidän miesten menos-
 ta hallitukseen. Jos porvarit
 vaatisinot mitä sinne, niin
 Puolueenosto päättäkään, annetaan
 ko vai ei, ja olisiko niiden
 erottava heti kun nämät ma-
 nifesteeri asiat tulisi täpise-
 ajeluksi hallituksen kautta.
 Maalaisliittolaiset ehkä suostuisi-
 nat toteuttamaan vähän enem-
 pi kuin toiset, mutta esim.
 kunnallislakien indistusta ne
 eivät hyväksyisi. Maalaisliittolai-
 ten kat. muodostamaan halli-
 tukseen, ehkä noitaisiin mennä
 mukaan. Kirjelmät noitaisiin
 lähettää heti, ja vasta sen jäl-
 keen päätettäisi asiasta, kun näk-
 täisi mitä tuloksia kirjelmien
 lähettämisestä tulisi. Punasen
 senaalin muodostaminen tulisi kok-
 laamaan noittamattomia vaikeuksia.

Hallituksen asema käisi verrat-
 tain vaikeaksi, porvarien jar-
 nuttaessa sen toimintaa. On
 myös ollut y. lähetyksen jäsenten
 kesken erimielisyyttä kokouks-
 senaattinkin muodostamisesta.
 Viik. esimerkiksi on sitä vastaan
 pitäen sitä Kansainvälisten sos.
 kongressien päätisten vastaisena.
 Tokoi: Ilmoitti Keskustelu-
 rin apulaisten puolesta Korffin tie-
 dustelleen häneltä tänä aamu-
 na, että olennenko tekneet mi-
 tään päätöstä hallituksen muo-
 dostamisesta, pyytään ilmoitta-
 maan hänelle huomenna en-
 nen klo 12 päivällä päätöksellämme.
 Munk. oli Korff toivonut, että asia
 tulisi ratkaistua ennen eduskun-
 nan kokousta, että se voi-
 si valmistella eduskunnalle tar-
 peellisia esityksiä.
 Viik. Halusi selostaa asiaa peni-
 aatteellisesti kannalta. & illti Pari-
 sissa pidetyn sos. kongressin päätök-
 sen, jossa Kautskyn ehdotuksesta
 hyväksyttiin päätöslausekma: --- että
 erityisen ahdingon tilan vallitessa
 voisivat sos. dem. mennä halli-
 tukseen. Samallaan päätös mu-
 distettiin Amsterdamin kongressissa
 Nyt ei käsittämiseksi ole sekais-
 ta ahdingon tilaa, että sos. dem. tarvit-
 sisi mennä porvarilliseen hallituk-
 seen. Ei myös voida sanoa, kuten

eräät puhujat ovat sanoneet, että olisi kysymys uuden väliaikaisesta hallituksesta, ja vaikka olisikin, ei se puolustaisi sos. dem. menoa hallitukseen. Tätä voi- si koitua erimielisyyttä puolesta keskuudessa. Jos voitaisiin olette- leman sellainen ehdokas, jota kansainvälisten Kongressien päätök- set edellyttävät, niin sitten voitai- siin mennä hallitukseen. It- sepulestani sitä epäilen ja sus- vastustan sos. dem. menoa halli- tukseen. Ulkomailta kerättäi- si kineallista puolesta meikäläi- sen meno porvankkiseen hal- litukseen, siellä kun on totut- tu pitämään meitä selvän luok- kataistehun kannalla olevina. Tälle porvankk suostu toteutta- maan meidän ohjelmanamme, niin muodostetaan sitten "puu- nen senaatti".

Kuusinen: Lopullinen päätös kiit- tehtävä vasta sen jälkeen, kun näk- dään suostuuko porvankk toteutta- maan ohjelmanamme. Käsitteäksem- me tämä on enästykseskustelua. Ministerisocialismia on käsitteäk- senä jo sekin, jos muodostamme oman senaatin, samoin kuin sekin, jos lähetämme sinne pari omaa miestä, joka jälkimäi- nen vaihtoehto, on käsitteäksem- kaikkein hyväksyttävimm.

Kuusinen: Selosteli neuvo-oston eilis- tä keskustelua hallituskysymystä koskevassa asiassa. Kuusinen la- kerman hiotua tiedon lähetystin- saamuksesta. Olsi toinamut, että olisi jätetty oma manifesti ehdo- tus, jossa olisi ollut vaatimus riittävien takeiden saamisesta suo- men oikeuksien turvaamisesta. Arveli, ettei Wiikin esittämät kan- painvälisten sos. dem. kongressien päätökset sovi nykyiseen tilanteeseen. Uskoi porvankk mahdollisesti suos- tuman meidän ehdotukseemme hallitukseen muodostamisesta, esittämämme ehdoilla.

Kuusinen: On puhuttu riittävästä takeista. Ne takeet voisivat olla kaksi laata. Esim. se, että ran- kan tuttu Wenäjä veisi pois so- taväkinsä maastamme. Tai että ran- kan leassa voitaisiin saada kansainvälisiä takeita. Viime mai- nitussa suhteessa olivat tiedus- telleet Okobelerin mielipidella asias- sa, m. m. Suomen oman sotaväen muodostamisesta, ja oli S. vastan- nut, että he voisivat Suomen sota- väen muodostaniasta jo senkin- takia, että saisivat viedä oman väkensä täältä pois. Suomen oma sotaväki voisi kyllä puolustaa oman maansa rajat vihollisten hyök- kysyrityksiltä ja olisivat ne myös Suomen autonomian turvana. Tho-

belevoli toiminnat, että sos. dem. puolue ottaisi kysymyksen ensi tilassa käsiteltäväkseen. Itse puolestaan ~~suostui~~ että oli Ruusinen epäillyt suostuisiko työväestö sotavaen nimestään palauttamiseen. Oli myös tiedustellut H. belevolilta, että voitaisiinko esittää vaatimuksia kansainvälisten takeiden saamisesta Suomen autonomian turvaksi, mutta oli S. vastannut, ettei siitä pitänyt viisaana sellaisen vaatimuksen esittämistä nykyisellä hetkellä. Siksi en voisi puolesta sellaisen vaatimuksen esittämistä meidän taholta nykyään. Puhuya toivoi, että tehtäisiin vastalobotuksia, hänen ehdotuksistaan riippumatta.

Manner: Radikaali täällä päydessään ilmoitti, sitä nimenomaan kysyttäessä, että Venäjän valtakunnan hallitus antaa ne takeet mitä se voi antaa Suomen autonomian säilyttämisestä. Vanhat kristuskait kumoetaan ja uusia perustuslakeja voidaan laatia. Tuo hyvin pyöreä lausunto.

Ennen: Ei muuta ollenkaan hallitukseen, ennen kuin hallitusmuoto ja senaatin ohjesääntö on muuttettu.

Ruusinen: Ei minunakaan ehdotukseeni sisältä vielä sitä, että olisi mentävä hallitukseen, vaan

arvastaan kirjelman lähettämisestä erinäisille porvaripuolueille siitä, että suostuvatko ne meidän asettamiimme ehtoihin hallitukseen muodostamiseen nähden, ja saatuamme vastauksen, vasta sen jälkeen päättäisimme asiasta.

Turkia: Ehkä ehdottaisimme porvarille, että ne muodostaisivat valok valtakunnan hallitukseen, emmekä puhuisi ohjelmastamme tällä kerralla mitään.

Ennen: Kannatti Ruusista kirjelman lähettämisen suhteen.

Jalonen: Epäili saatavan laihojatuloja porvarien kanssa neuvottelessa ja vaikka antaisivatkin jotain lupauksia voisivat he ne rumentaa lupauksensa. Kannatti silti kirjelman lähettämisestä.

Halme: Ei uskanut porvarien antavan mitään sitoumuksia tai lupauksia. Maikenksia kyllä on oman hallituksen muodostamisessa, mutta se on tehtävä, elleivät porvarit suostu hallitusta muodostamaan, esittämiskäimme ehdoilla. Kannatti kuitenkin lausuntoa.

Vahvas: Oli sillä kannalla, että kansainvälisistä sos. dem. kongressien päätöksillä on tarkoitettu estää sos. dem. menemistä hallitukseen. Oman maamme sos. dem. puoluekokousten päätökset ovat vielä kiinteämpää tässä suhteessa.

Ne kieltävät sos. dem. menemästä senaattiin. En kannata kulloja enkä sopimuksia riistajien kanssa. Nehan ovat meihin nähden täät. Ise samoja puolueita, joita We. näjältä valtakunnan kukisti. Mastustan siis sos. dem. menoa hallitukseen. Jos katsotaan aseman olevan sellaisen, että sinne olisi mentävä, niin päätellään siitä kansan äänestyksestä tai puoluekokouksessa.

Honkasalo: Kannatti Walpaa ajatusta.

Suosalo: Kannatti kirjelman lähet. tämistä.

Kursinen: Ei ole, kuten Walpas sanoo, puolueen päätöstä siitä, ellei sos. dem. saisi muodostaa omaa hallitusta, ainoastaan siitä, et. Tei puolueemme jäsenet saa mennä porvarien kanssa hallitukseen, jossa porvareilla olisi kaikki määräysvalta. Uskoi saavan porvarillisten suostumus meidän vaatimuksiimme, sillä porvarit pelkäävät menettävänsä virkapaikkajansa, ja siksi ehkä suostuisivat.

Enon: Mastusti kirjelman lähet. tämistä keskusteltakoon ennen kuin suullisesti niiden kanssa, ettemme joskus saa kirjelmiamme takaisin käytettynä meitä vastaan, siis ei milään kirjallisia todistuskappaleita

porvarien käsiin. Hallitukseen ei voika mennä ilman puoluekokouksen lupaa.

Walpas: Mastaili Kursiselle, mitä tuumalla on Oulussa pidetyn puoluekokouksen päätökseen senaatti. Ni Karin asiassa ja etenkin Kursisen omiin lausuntoihin siinä, jossa mita ankarammin ar. nostettiin sos. dem. menoa senaattiin, ei ainoastaan porvarien kanssa, vaan hallitukseen yleensä porvarillisessa yhteiskunnassa. Ja onhan se luonnollistakin. Mäisimäthän esim. sos. dem. esit. Tää eduskunnassa vaatimuksia, joita hallitus ei voisi toteuttaa ja silloin se kukistuisi. Jos meillä olisi kehittyneemmät puolue. lot kuten esim. Tanskassa, voisim jotain sellaista ajatella. Mutta ei nyt. Meillä on puolueessam. me jäseniä, jotka omaavat porvarillisia mielipiteitä, kuten tässä asiassa annetut lausunnot osoittavat. Ehkä esim. Gything voisi koettaa muodostaa hallitusta ulkopuolla puolueiltaan. O. lervista porvareista ja voisi tämähän näin muodostettu hallitus olla vaan vähän väliaikainen.

Kursinen: Selosteli Oulun kokouksen päätöstä Karin kysymyksessä ja syitä, joiden nojalla Karin erotettiin puolueesta. Nyt on tilanne toinen.

joten voisi kyllä tiedustaa puoluekokouksen mieltä asiassa. Senaattia ei silti voitaisi sanoa sosialisti. Senaattiksi, vaikka siellä olisikin joku sos. dem. toteuttamassa työväestölle mitä tärkeimpiä la. keja. Porvarit voisivat, yksin hallituksessa ollen, vahingoksilla työväestöä tässä suhteessa. Maailmaliitto sinänsä on kyllä vähäisen puolue, mutta voisivat ai. heuttua hajaannusta toisissa por. poripuolueissa. Kun antaisimme muka hallitukseen muutamia sos. dem. miin paissimme voimak. kaimman hallituksen, mitä nykyoloissa on mahdollista.

Gylling: Huomautti Wakkoolle, että voitaisiin kyllä ajatella puolueiden ulkopuolella olevista henkilöistä hallituksen muodostamisesta, mutta olemme hyppänneet sen ajatuksen, sen takia, kun meillä ker. pan on tilaisuus muodostaa eduskunnalle vastustamalainen hallitus, min olisi se muodostettava. Sitä päiksi voisi sellaisista puolueiden ulkopuolella olevista muodostettu hallitus olla verrattain heikko. Porvarit kyllä muodostavat hallituksen, elleimme aseta mitään ohjel. manne toteuttamistoimintuksia.

Tuomi: Kannatti sitä ajatusta, että joku porvareista muodostaisi hallituksen, saattaisi ainakin tämä nykyi.

haatti kukistella. Ei anneta miehimmme senaattina, eduskunnassa niiden toiminta on hyödyllisempää.

Walpo: Kari meni hallitukseen ^{sos. dem.} puoluehallinnon epävirallisella puolesta, vaikka ne eivät kehdammeet sitä tunnustaa kun olisi ollut puolesteltava Kari menoa senaattiin. Kari menettelyssä ei si. heventä. nia asianhaaroja. Jos saataisiin sellainen porvarillinen hallitus, joka suostuisi vahvistuttamaan kaikki eduskunnan päätökset, niin se kyllä olisi hyviä. Kuitenkin jos oma hallituksen muodosta. mista ajateltaisiin, niin ollaan ko. pakutettuja, että eduskunta. ryhmämme kann. tulisi yksimie. lisenä asettumaan sen. Huakse.

Mika itse puolestaan en sitä asko. Ekoranta: Ihmetti erään senaat. torin soittaneen äskettäin Puolue. toimistoon, että ruineistolaan maan. nantoihin mennessä on esiteltä. vä hallitus. ehdokasista, muussa tapauksessa voi Herajan väli. aikainen hallitus syhtyä järjes. tämään hallituskysymystä. Toivo. mat kyllä Suomalaisen itse jär. jostaman asian. Täällä maan il. moitukseksi neuvostolle.

Lahenma: Ihmetti aikoneensa Tu. da saman tiedon, jonka Ekoranta jo mainitsi.

Furukia: Gastusti porvarien muodostamaa hallitusta, se tulisi työväestölle rihamekainen. Nykyinen hallitus ei myöskin saa olla paikallaan hetkeäkään. Lähetetään kirjelmä ja ellei se tuota toivottua tulosta, niin sitten oma hallitus. Kannatti siis kuresen ehdotusta, kirjelman lähettämisestä.

Possionori: Halppaan kanta on kyttä varsin helppo, mutta samalla mahdolla toteuttaa. Porvarit eivät tule muodostamaan hallitusta yksinään, kun tieläiset sen kukistamisen olemaan meidän vallassamme. On meidän tällaisien porvarien kanssa hallitukseen, jotka suostunut toteuttamaan ohjelma vaatimuksemme, jotka Puoluepöytäkirjan julistuksessa mainitaan. Muuten ei mennä hallitukseen. Ei tiiäkita rakennakaan.

Annala: Porvarien lupaukset eivät merkitse sumiaakaan. Maalaisliittolaisten en usko senkaan uentaa kuin toisiin porvareihin, esim. elintarvekysymyksessä. On siis päätettävä, että joko oma hallitus tai sitten porvarillinen. Otettakoon valta käsiin kun on siihen tilaisuus. Jos olisi radikaalilisempia porvareita, niin voitaisiin niitä ottaa joitakin mukaan. Honkasalo: Ehei meillä tarpeeksi ky-

Kyösti: Niin otettakoon mukaan muutamia porvareita, sellaisia joi- ka suostunut ohjelman toteuttamiseen. Ehei porvareista sel- laisia löytyisi, niin muodotet- takoon oma hallitus. Porvareil- la on kiitä ryhtyä.

Mäki: Jo silloin, kun tulimme Pietariin ja näimme tilanteen, olimme sitä mieltä, että joko oma hallitus tai ei mitään. Nykyinen hallitus jois. Sen py- rynnäinen paikallaan, voisi herättää valtakunnanrakenteissa tyytymättömyyttä. Sosiaalistisen senaatin muodostaminen on riski, mutta se täytyy uskuttaa. Sosiaalistit voisivat olla halli- tuksessa, silti vielä tarvitse- malla ryhtyä socialismin to- teuttamiseen.

Fakoi: Ilmoitti prof. Setälän sanoneen, että porvarit ovat arrellaneet komitean neuvot- telemaan hallitukseen muodos- tamisesta, ja voisivat sos. dem jos haluavat, ottaa osaa neu- votteluihin.

Muoristo: Oli sillä kannalla, että työväestölle on saatava mah- dollisimman suuren etua halli- tuskysymyksestä ja sen mukaan toimittana. Jos taantuminen palai- si, emme sitten saa enää suu- riskaan etuja työväestölle. Siis

toimittava silloin kun on aika.
Neuvoteltava porvarien kanssa.
Ehkä voisimme saada jon-
kunlaisen Majonmaalaisen
seuraan. Oman seurastamme
dostaminen mahdoton jo sen-
kin vuoksi, etteivät porva-
illiset mielihyvästi tottelisi
sitä, joten sen toiminta käisi
vaikeaksi. Nykyistä seurat-
tia ei voida luovuttaa. Eikä
myös porvarien hallitus voi-
da sitä jättää.

Johannes: Oli myös neuvot-
telujen kannalla ja vasta mi-
den päätettyä tehtävä päätös,
joka kokonaan meille, tai enem-
mistönäkö menemme. Kirje-
män lähettämisestä ei kannatta,
mutta vaan suullisia neuvo-
teluja.

Malpas: Porvarien kanssa
neuvoteltava vaarallisia. Nyt
min kannan, kun valtakun-
nosta kestää, on vaadilla.
na ohjelmamme läpise. Edin-
kunallislakiin suostus y. m. tär-
keitä ohjelmavaatimuksiam-
me, ja sellaisia eivät porva-
ripuoleet suostu toteuttamaan.
Punasta seuralia, en kannata.
Muodostettakoon porvarillisista
radikaaleista hallitus, mutta sos.
dem. ei hallitukseen. Puolu-
sepuolue ei pitäisi ja tehdä puolue-

le mahingollisia päätöksiä.
Kuusinen: Piti porvarien tai-
pukseen jo hyvin paljon si-
näkin, että ovat manifestin
ollaneet vaatimuksen eduskun-
nan vallan laajentamisesta, jo-
ten ne ehkä voisivat taipua
tässäkin kohdassa. Suullista
keskustelua en hyväksy, sillä
kirjelmä on aina parempi.
Eimme voi mitenkään verrata
muodostettavaksi ajottua se-
uraalia tähän nykyiseen sil-
lä nämäthän ovat olleet
votlia. Jos taas muodostetta-
isi oma Seura, niin sai-
sivat porvarit hyvän ti-
laisuuden tehdä sen toiminn-
nan mahdolliseksi m. m.
elintarvikekysymyksen suhteen.
Voisi käydä niin, että se-
uraatin olisi turvaututtava
rangaistusten ja pakkomää-
rysten avulla järjestämään
elintarvikekysymystä ja silloin
voisivat porvarit käyttää
hyväkseen syntyaetta tilan-
nolla. Sitä paitsi olisi mah-
dollista epäluottamukseen saami-
nen eduskunnalta, joten seurauk-
sesta hallituksen ero tai muut-
uut. Malppaan ehdottamalla
toimella ei hallitusta saada, sillä
kukaan ei sellaiseen hallitukseen
tulisi menemään. Voilaisi jät-

tua kysymys vieläkin haun-
maan ja valita toimikunta
laatuun kirjelmän ehdotusta
porvareille lähetettäväksi. Ja o-
tellaan kysymys uudestaan
sille sen jälkeen. Paras rat-
kaisu näisi olla se, että koo-
laistuttolaiset muodostaisivat
hallituksen, johon menisi jo-
kusia sos. dem. Kunnallista-
kien uudistusta ei tällainen
seuraattisi tulisi ajamaan. Mei-
dän muodostamaamme seuraat-
tiin porvaristo tuskin antaisi
miehiään. Lopullinen tulos voi-
olla se, että porvarit muodosta-
vat hallituksen Wenäjän vä-
likäsen hallituksen kanssa.
Farkia: Huomautti Walppa-
le, ettei löydy yhtään luokka-
tielasta porvaria, joka suostui
si toteuttamaan meidän ohjel-
mamme, vaikkapa lupaisivat.
kin. Huomautti useista esimer-
keistä miten porvarit ovat
syöneet lupauksiaan. Rehel-
lisiä porvareita kin, voi sielää
paremmin, kuin sellaisia por-
varipölvien luopioita, jotka
ovat valmiit lupailemaan
mitä tahansa. Tuo neuvoel-
takaan ensin porvarien kans-
sa ja vasta sen jälkeen päätet-
tään asia lopullisesti.
Siren: Ei missään muodossa

otettuna osaa hallitukseen, ennen-
kin puoluekokous on asiasta
päätännyt. Keskustelu päättyi.
Puheenjohtaja: On tehty ehdotus,
että neuvoteltaisiin asiasta por-
varien kanssa. Ehdotusta on
myös vastustettu, joten asiasta
on äänestettävä. Hyväksyttiin.
Äänestyksessä annettiin neuvo-
telujen molesta 10 ja sitä mas-
taan 5 ääntä, joten päätökseksi
tuli, että asiasta on tiedustel-
tava porvarien mieltä.
Puheenjohtaja: Kun nyt on pää-
tetty porvarististen kanssa kes-
kustella, niin nyt on päätet-
tävä lähetetäänko mille kirjel-
malle vaikeu suullisesti tiedus-
tettava. Hyväksyttiin yksimie-
lisesti kirjelman lähettäminen,
ja jos tarvitses, voitaisiin myös
suullisesti tiedustella lisää. Ma-
kittin kirjelman laatimaan toi-
mikunta, johon tulivat Kusi-
nen, Tokoi ja Gylling, ja on
kirjelmä esitettävä neuvoston
hyväksyttäväksi. Lausuttin myös
enästyksellä kirjelmässä olisi
mainittava kunnallislaki u-
udistuskysymyksestä.
Puoristo: Ehdotti, että asetetta-
isiin 3 henkilöinen toimikunta,
kummitteluun, olisiko sellai-
sia Walppaan ehdottamia porvareita
löydetäviä seuraattin. Ehdotus hylättiin.

Puheenjohtaja: Asian tehdyn päätöksen johdosta, käy tarpeelliseksi jatkaa neuvoston kokousta vielä huomenna. Hyväksyttiin.

22.8

Varojen myöntäminen
Menäjän Sos. dem. puolueelle:

Puheenjohtaja: Esitellään ehdotus varojen myöntämisestä Menäjän Sos. dem. puolueelle.

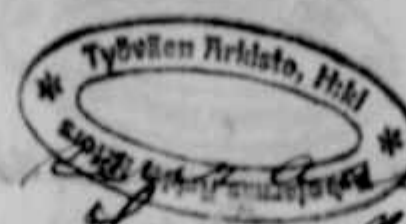
Aronen: Ehdotan, että asia lykät-
täisiin Puoluetaloukselle lau-
sunnan antamisesta varten. Ja
lausunta olisi saatava huomi-
seen kokoukseen. J' tee molesta
ni vastaaisin Puoluetalouk-
taa, että olisi myönnettävä
25,000 markkaa. Hyväksyttiin
yksimielisesti. Aronen ehdotus
asian lähettämisestä Puolue-
talouteen lausunnan saami-
sta varten.

Kokous keskeytettiin klo 7 j. p.
ja päätettiin, jatkua klo 9. Tänä
iltana jollain käsitellään por-
varille lähetettävää kirjelmää
johdosta saatava vastaus.

Kokous alkoi klo 9 j. p. Esiteltiin

Ehdotus porvaripuolueille lähetettäväksi kirjelmä

Gylling: Esitti asian valitun toi-
mikunnan ehdotukseen porvaripu-
olueille lähetettäväksi kirjelmäksi:

...an sisältöisenä (Lute N:o 3.)
Lamaka ilmoittaen, että on
ajatettu esittää Tämä kirje toi-
sille porvaripuolueille, sekä
Maalaisliittolaisille seuranaan
sisältöinen kirjelmä (Lute N:o 4.)
Lisäten, että on kyttä toimikun-
nassa ajatettu sitakin mah-
dollisuuksista, ettei asetettaisi ni-
tään ehtoja hallituksen muodos-
tamiseen nähden, vaan annet-
taisi porvarien muodostua hal-
litus ja elleivät toteuttaisi edus-
kunnan päätöksiä, niin kaade-
taan se, emmentkin eduskunta
hajaantuu.

Kinninen: Ilmoitti muuttaneen
sa mielipidettään sikäli, ettei
kannata kirjelman lähettämistä
toisille porvaripuolueille, vaan
ainoastaan Maalaisliittolaisille.
Oli kunnut Munkilla joka oli tie-
dustellut asiaa Maalaisliiton Re-
landerilta, että he ovat mahdol-
lisesti halukkaat muodostamaan
kokouksen hallituksen, meidän
kanssamme. Ovatpa halukkaat
toteuttamaan meidän, porvarien
vapautusohjelman. Yksin
olla tällaisessa hallituksessa osa
Maalaisliittolaisia, pari sos. dem.
ja loput radikaali porvarista. Eh-
dotan valittavaksi pari henkilöisen
delegaatiosuun tiedustelemaan Maalais-
liittolaisilta asiaa tässä suhteessa.

Suosalo: Kamatti Kunsien ehdotusta. Hyväksyttiin yksimielisesti delegaationin valitseminen ja, valittiin tähän Kunsien ja Gylling, sekä puoluesihteri Turkia. Kirjelmän käsittely, jalettiin pojalle siksi kunnes tulee tieto mil le kamalle Maalaisliittolaiset osot. tuntuat. Kuitenkin on delegaation, nilla oikeus esittää Maalaisliittolaisille, täällä esitelty kirjelmä.

Jatkettiin aamupäivän kokouksessa Puoluetoinnikunnan lyhyt kätyn asian; Marjojen myöntäminen Menäjän Sos. Dem. puolueelle, käsittelyä (Katsa sivulla 68; § 22)

Turkia: Kamatti, että Puoluetoinnikunta käsittelee asiaa päivällisöiden aikana ja ehdotta Puoluetoinnikunta, että Menäjän Sos. Dem. puolueelle lahjoitettaisiin puoluemme rahastosta 10.000 kymmenen tuhatta (10.000) ruplaa.

Heinonen: Selosteli puolueemme tiliasemaa, katsoen, että varsin hyvin voidaan suostua Puoluetoinnikunnan ehdotukseen, joutumatta silti huonoon rahalliseen asemaan.

Aronen: Piti välttämättömänä Menäjän Sos. Dem. puolueen avustamisen nykyhetkellä. Sillä tulisi hyöttyä meidänkin toiminnallemme.

me, kun Menäjän netjespuolue saadaan järjestettyyn luokkatais. tekem. osalliseksi. Ja varoja siellä nykyään tarvitaan, kun on työväen liike ikäänkuin runsaasti luolana. Kaikki sos. dem. toiminta, kun on tähän asti ollut maanalaista ja nyt sil. se on tullut tilaisuus ryhtyä julkiseen toimintaan. Kamatti Puoluetoinnikunnan ehdotusta. Fronni: Gastusti noin suseen summan myöntämisestä, ilman puoluekokouksen päätöstä.

Suosalo: Kamatti Puoluetoinnikunnan ehdotusta, yhtyen Aronenin tuomiin perusteluihin.

Heinonen: Huomautti, että sanottu summa voidaan varsin hyvin myöntää, sillä joskin on odotettavissa tuloja ja menoar. nion tänä vuonna päättyvän noin 50.000 markan rajaukseen, niin ei sen silti tarvitse pelottaa, sillä puolueella on sit. tenkin noin vielä noin 100.000 markkaa pankissa, mmitä varoja lukumattomatta. Ohi kyllä helppoa, siirtää vasten kaikissa asioissa puoluekokoukselle, mmt. ta tämän asian on kiire, joten puoluekokousta ei ehdittäisi tähän hätään saada. Sillä paitsi, tulisi puoluekokouksen kokoon kutsumisesta puolueellemme.

25,000 markan lisämeno, josta
vajaus sitä suuremmaksi. Par-
haimmassa tapauksessa saa-
taisiin puoluekokous kokoon
4 tai 5 kuukauden päästä, sil-
lä ei kait Enonikaan ajatte-
le, että yksin tämän osian tä-
kia puoluekokousta kutsuttaisiin
kokoon. Keskustelu päättyi.

Ayryksytin yksimielisesti
Puoluetoinnikunnan ehdotus
että puolueemme nauraista
myönnetään Menäjän Sos.
dem. puolueelle kymmeneen
tuhatta (10,000) ruplaa, Me-
näjän työväestön valio-
tomiseksi sos. dem. lusk-
kataistehun ja Menäjän
Sos. dem. puolueen järjestä-
miseksi. Ja myönnetään
myönnetty rahaa, heti
kun Puoluetoinnikunnalle
esitetään kuka on oikeu-
tettu Menäjän Sos. dem. puo-
lueen puolesta saotun
rauhan nostamaan.
Samalla päätettiin lähettää
Toueri Tainen mukana
kirjallisen ilmoitus Puolue-
seuroiston päätöksestä,
Menäjän Sos. dem. puolueen
ja Puoluetoinnikunnalle.
Kirjelmän laatiminen jäi
Ahosen tehtäväksi.

Yhteistoiminta Menäjän Sos. dem.
puolueen kanssa:

238.

Puoluetoueri A. Taini; Lausui että
Menäjän Sos. dem. puolue toimoo
tärkeisempää nuoravaihtuusta Suo-
men Sos. dem. puolueen kanssa,
kun mitä tähän asti on noitu
ylläpitää, joten olisi järjestettävä
tämä, lähetysojien, kirjenvaihtoa
y. m. tarkoituksen mukaisen
keinojen avulla.

Keskusteluissa lausuiat:
Nuoristo: Piti sitä ehdottoman
tärkeänä, nimittäin ei ollut vahvis-
nyt vielä päättämään, miten
tuo yhteys parhaiten noitaisi
järjestää. Oli asetettuna jaosto
asiaa miettimään. Kaitaisiin
ajatella varsinaisesti edustajan
sinne Pietariin lähettämistä.
Manner: Lausui, että Suomessa
on tästä asiasta ehdotus ole-
massa. Ainakin oli meillä
niitä pihetta Pietarista pala-
lessamme. Oli ajatusta, että
Pietariin asetettaisi joku siel-
lä oleva kansalaismme, joka
hallitsee täydellisesti Menäjän kiel-
tä, seuraamaan tarkasti, siellä
tapahtumia ja ilmoittamaan
sitä täällä niistä meille. Voi-
si myös toimia "Työmiehen" lehden
kirjenvaihtajana. Ehdotan jätettäväksi

asian päydälle luomiseen
asti. Ohjel. keskustelleet asiasta työväen-
nuoston jäsenten kesken Pietarissa.
Pääsimori: Jätetään asia
ensin Puoluetoimikunnan val-
misteltunaksi.

Aronen: Käynnähti Pääsimorin
ehdotusta.

Tuomi: Hyväksytään asia pe-
riaatteessa, mutta jätetään
Puoluetoimikunnalle käytän-
nöllisten seikkain järjestely.

Taimi: Huomautti, että sos. dem.
puolue lähettää hänen kanttuan
tämän ehdotuksen. Monnet taas
puhui sotilasten ja työväen neu-
nostasta, jotka ovat kaksi eri
asiaa.

Aronen: Lausei epäilevänsä,
että sotilasten keskuudessa yri-
tetään harjoittaa provokatoir-
mia, joten asiain oikean lai-
dan selvittämiseksikin olisi
suurenpi mononaiikutus Me-
näjän puoluetoverien kanssa
välttämätön.

Lunivuokko: Oli samalla kan-
nolla kuin Aronen ja oli
sillä mieltä, että voitaisiin lä-
hettää Puolueen nuoston puolesta
miehe Pietariin seuraamaan ta-
nousten kehittymistä. Voisi
käydä työläisten komiteain ko-
kouksissa ja antaa sieltä meil-
dän puolestamme tarpeellisia
tietoja, samoin kuin meillekin
rikäläisistä asioista.

Keskustelu päättyi ja yksimie-
lisesti hyväksyttiin, mononai-
kutukseen aikaan saaminen
Menäjän sos. dem. puolueen kans-
sa. Lähemmät taimenpiteet
jätettiin Puoluetoimikunnan
suunniteltunaksi ja järjestet-
tönäksi.

24 §.

Provokaattoristen huhujen le-
vittämisen sotilasten keskuuteen:

Aronen: Alusti kysymyksen, huo-
mautensa, että on kummut
leviteltävään sotilasten keskuu-
teen huhuja, että työväestö oli
si runka vihannielistä sota-
maelle ja että täällä olisi run-
ka saksalaisten urkkioita. Epäi-
li muisten huhujen olevan al-
kuaan joidenkin, kukiutuneen
hallitusjärjestelmän kätyrien ta-
hotta. Taitamien tai joidenkin
muusien porvarillisten. Tähän
ilmiöön olisi kiinniteltävä va-
kansa huomista, sillä jos se
saa jatkaa rauhassa, voi sii-
tä olla arvaamattomat seura-
ukset. Meidän taholta on soti-
laille seliteltävä, että Suomen
työväestö on solidaarinen sota-
väen ja Menäjän työväestön
kanssa, joka on luonnollistakin,
sillä heidän vapautusteluksa, on

myös meidänkin vapautais-
teluamme. Jos joitakin prin-
tiä tarkoituksia ajania olisi, on
ne löydettävissä porvarien
nulta ei sosiaalidemokraattien
joukosta. Edustajamme so-
tilasten ja työväen neuvostossa
pitäkään velvollisuutenaan
selvittää tämän asian heille.
Manner: Piti myös kuten alus-
tajakin asiaa tärkeänä, joten
se ansaitsee kaiken huomion.
Paikallisen ^{os. d. m.} työväen järjestön
velvollisuus on ottaa asia omak-
seen ja selostaa sitä sotilasten
komitealle. Työväestä ei ole
rikkamielistä valtakunnouk-
sen suorittajille. Olisihan se
suorastaan mahdottomuuskien.
Mitäisim myös lähettää lä-
tystö asiaa selostamaan. Toi-
voi asian jätettäväksi huomi-
seen kokoukseen.

Rauio: Selosteli kunnantajien
sotilasten ja työläisten kesku-
komitean kokouksissa. Oli
huomannut, että ovat kovin
kehittymättömiä vielä Venäläi-
set toverit, joten oli pessimisti.
Sella kannalla asiain suhteen.
Kannatti myös asian lykkää-
mistä. Keskustelu päättyi.

Lykättiin huomiseen kokouk-
seen yksimielisesti.

Maanalaisten kunnalliskokouksen
tirehtöörin erottamisaatamus:
(Katso § 10 sivulla 17-18).

Rouho: Ohjoitti käyneensä so-
tilasten keskuskomiteassa, jossa
esitti vanginvartiaain pyynnön
sadaa ammusta kunnalliskun-
neen tirehtöörin Gastenim erotta-
miseksi. Ja olivat vastanneet.
etteivät he sekaantuisi mielel-
lään sellaisiin maamme si-
paisein kysymyksiin. Maati-
koot vartiat tirehtöörin itse
eroamaan. Ohjoitti.

Heinonen: Oli sillä kannalla,
ettei tällaisissa asioissa pitäisi
kääntyä sotilasten puoleen.
Maan maadittana vastarmoodo-
tettavalla hallituksella, että
mahdottomat rikamiehet ovat
erotettavat. Ja puhdistus tulee
silloin tapahtumaan laillis-
sa järjestyksessä.

Paasimäki: Toivoi, ettei van-
ginvartiat ryhtyisi harkitse-
mattomaan tekoon, sillä a-
siat järjestyvät kyllä itsestään
kun saadaan laillinen hallitus.

Wuonisto: Puoluepuolustolle ei
tällaiset asiat kuulu. Paikal-
liset järjestöt huolehtikoot täl-
laisista asioista.

Manner: Oli samalla kannalla,
ettei puoluepuolustolle kuulu täl-
laiset asiat, vaan työväen jär-

jestojen neuvollisuus on täl-
laisista asioista puolesta.
Keskustelu päättyi.

Päätettiin yksimielisesti,
tei Puolueen puolesta Tällä-
set asiat kun, joten a-
sianomaisia avustusten
tehoita on kehoitettava kä-
tyään paikallisen työväen
järjestön valtuuskunnan
puoleen.

Kokous päättyi klo 10.30 p. n.

Kokous 22 p:nä maaliskuuta

Kokous alkoi klo 9 p. n.

Puheenjohtajaksi alkoi Pietikäinen
Ilmoitusasioita:

Turkia: Ilmoitti saapuneen sa-
kosanomien Puhun työväen neuvos-
ta (kanalla Uksila) jossa kehoitetaan
socialidemokraattien muodostamaan
yksiin hallitukseen, eikä neuvos-
teluun asiasta porvariston kan-

Sensurilolot: (Katso sivulla 42-)

§ 18/
jatkettiin kysymystä kirjjesensu-
rismisesta. Ennenkuin val-
tuuskunta esitti seuraavan mieli-
(Liite N:o 5) Kirjjesensurilolot
Laherna: En pidä suotavana
jelmän lähettämistä sotilasviras-
sille, vaan olisi odotettava kunnes
hallitus tulee järjestettyä, jolloin olot

kan. alalla tulevat korjaantumaan.

Liite N:o 5, sivulla 78.

Päätettiin kirjjesensurilolot
Tämä pitäisi olla pylyttävä
kirjjesensurilolot, jotta kirjjesensurilolot
suomalaisista sensurilolot, jotta
sensurilolot, jotta kirjjesensurilolot,
esittää sensurilolot.

Kirjesensurilolot on tullut, että kirjjesensurilolot
Tämän hallituksen antamien julistusten
johdosta lausunnolla kirjjesensurilolot
postin jälleen pylyttävissä toimien.
jatkua ja että kirjjesensurilolot
siis lausunnolla hallituksen julistusta
sitten lausunnolla on postin
Tähän vaatimut haillia kirjjesensurilolot
Tarhettellessaan sekä että lausunnolla
sensurilolot on pylyttävä kirjjesensurilolot
Tämän lausunnolla kirjjesensurilolot
olemma lausunnolla kirjjesensurilolot
Tähti kirjjesensurilolot, arvokkaan lausun-
nan jatkua näiden lausunnolla
Tän pylyttävien kirjjesensurilolot.

jestojen uhuollisuus on täl-
laisista asioista puolesta.
Keskustelu n. s. Th...

seuran ~~valtiollista~~ laulun vallon-
lunnonaen luonnissa vapaisissa
tulea kansallisen luonnollisesti. Alla
vapaa myöskin yksityistä kirjain
vaihdon ja yksityisen stammanse
Mitä tulee kluonaisen kirjainvaihdon
sensurimiseen, kukaan se soti laul-
pista syistä välttämätön, sillä sen
lakauttamisen sota-aiheus ei ole vai-
tulla kirjainvaihdon ^{suomen} ^{terhustam-}
* ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-}
kirja sensurimista, vaikeus se on tällai-
sien valituksem perustunut laiton viisi
ja sen toiminta laimvestaisto, on
yhtenyt Toimuspäätös on perust-
sen laulun pakotti laitoksen luonn-
suon haikkii kirjain sensurimista
* ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-}
Työniä Toimuspäätös kirjain sensu-
lakauttamisen oikeuksien ja
kluonaisen sensurimiviraston lakaut-
misesta ja hajottamisesta.
Myöskin on tiestämme tullut, että
sensurimisen Toimissa Toimissa

littus yllä ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-}
seuran ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-}
säännöksiä otettiin 7 päivältä 1906
turvalla sanan-olijainvapaus.
Tästä huolimatta on ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-}
tettu taantunut hallitus tiellä yllä.
Käsitteyt n. s. Toimissa ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-}
joka Toimissa on ollut kaikin
vaimin ja kluonaisen soti sanan
vapautta kirjain. Tämä on ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-}
laivastista ja tuo taantunut kelli-
tukseen yllä asettama ja ylläpitäjä
virasto myös laiton. Vaikka tuon
viraston kluonaisen soti soti laiton
on soti laiton Toimissa ja virka-asennus
kluonaisuudesta, on se kluonaisen soti
kyllä soti laiton ja soti laiton yllä
Toimissa, vaikeus sen ainoa turva
- taantunut hallitus - ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-}
kluonaisuus. Tämä ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-}
kluonaisuus ja sananvapauden ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-}
pakotti on ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-}
kluonaisuus ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-}
hallituksen ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-} ^{suomen} ^{terhustam-}

pitä. Keskustelu päättyi.
Päätökseksi tuli, ettei lähetetä esi.

jestöjen velvollisuus on täl-
laisista asioista puoleltia.
Keskustelu päättyi.

Päätettiin yksimielisesti, et-
tei Puoluepuolelta tällai-
set asiat kuulu, joten a-
sianomaisia ann- sten

13/11 klo 3.
Pöytäkirja...
Tulot...
Kassa...
Kokous...
Pöytäkirja...
Tulot...
Kassa...
Kokous...

sille, vaan olisi odotettava kunnes
hallitus tulee järjestettyä, jolloin olot tällä

...tulevat korjaantumaan.

Kunniin: Jilkaatu manifesti ta-
kaa ne asiat mitä tässä kirjel-
mässä ehdotetaan. Voi kyllä olla
torpeen turmantua sotilastenkin
apuna, mutta ei tällaisessa asiassa.

Muoristo: Oli kunnisen kannalla ja
toivoi, ettei alistettaisi ensän sen
sivuniranomaisien vaatimuksiin.

Turkia: Kun sotilasviranomaiset
ovat lakkauttaneet sensuurin
sotilastenkin kirjenvaihdossa mi-
käli se koskee maan rajojen si-
sällä tapahtunaa kirjenvaihtoa, niin
toimittin, että lopettaisivat kaiken
kirjenvaihdon sensuurinisen koti-
maassa.

Aronen: Oli siltä kannalla, ettei
pyydetä apua sotilailta tässä
suhhteessa. Neuvotella tosin voi-
taisim heidän kanssaan siitä, et-
tä, miten heidän käsityksensä
mukaan olisi sotaseururi järjes-
tettävä. Itse kyllä voimme lopet-
taa painot painoyhtikokituksen
muutan kapinetin toiminnan, vaa-
timalla sen heti eroamaan.

Kunniin: Olen Aronen kannalla
siltä, että olisi neuvoteltava soti-
lasviranomaisien kanssa sotaseu-
suria koskevista asioista. Voi-
taisim muuten odottaa tässäkin
suhhteessa uuden hallituksen toinen
pileitä.

Keskustelu päättyi.
Päätökseksi tuli, ettei lähetetä esi-

tettyä kirjelmää sotilasten
keskuskomitealle, vaan si-
tetaan asiain kehitystä ja
jos ei musta kapinetti lo-
pettaisi toimintansa, ryh-
dytään asian vaatimien
toimenpiteisiin. Puoleltoi-
muksumen puoleksi jätet.
tän asiain seuraaminen.

Jatkettiin hallituskysymyksen kä-
sitteilyä:

Kuusiainen: Selosteli neuvottelun
tuloksia. Maalaisliittolaisten taholta
oli oltu valmiut suostumaan va-
timuksiimme. Vieläpä meidän
ammunillekkaamme torpparien va-
pautuasiassa. Pantuohjelmaan
m. m. oleellisimmista kohdista.

Asettanut myös vaatimuksia
meihin nähden, m. m. on me-
dän suostuttava "kannattamaan
maataloudellisia pyrkimyksiä",
ten: maataloudellisten apurahojen
myöntämisestä. Puhetta oli sellai-
sen hallituksen muodostamisesta, ja
sa sos. dem. olisivat vähemmän
toma. Ehdokkaistakin oli puhut-
meidän taholta mainittiin M. Wuol-
joki ja O. Tokoi. Maalaisliittolaisten
puolelta Relander y. m. Myös ti-
dusteltiin josko meillä olisi mi-
tään entistä senaattoria H. Rautap-
ta vastaan. Tämä suhteessa ei mi-
lä ollut mitään muistuttamista ero-

työskentelyä. Ehdottivat myös Se-
talia, Paasikinea y. m. joiden
suhteen olimme vastustamassa, pi-
tään heitä mahdollisimman anteen
hallitukseen. Myös ilmoittivat suos-
tuksensa siihenkin, että ~~poras~~ sai-
simme yksin muodostaa hal-
litukseen, vaikka myönsivätkin sii-
nä suhteessa ilmenevät vaikeudet.
Itse puolestaan pitäisin tällaisen ko-
koamishallituksen muodostamisesta
viiisainpana, niin ~~revisio~~ revisio-
tinen toimenpide kuin se onkin.
Köyhälistölle se olisi hyödyllisempi,
kuin muut ehdotukset. Oman
hallituksen muodostaminen tuottai-
si vähintään työväestölle ajan pit-
kään.

Keskust. päättyi.

Puheenjohtaja: On ensin ehkä rat-
kastava kysymys minkälainen hal-
litus muodostetaan, joko kokonaan,
sos. dem.; tai kokoomushallitus, tai
jätetäänkö se porvarien muodostet-
tavaksi. Ehkä äänestetään ensin
oman ja porvarillisen senaatin vä-
lillä. Hyväksyttiin.

Äänestyksessä sai ehdotus: oman
senaatin muodostamisesta 13 ääntä,
ja ehdotus porvarien hallitun ja
hallituksen jättämisestä ei yhtään ääntä.

Kuusiainen: Ehdotan nyt, kun aja-
tus porvarillisen hallituksen muo-
dostamisesta on hyljätty, ettei rat-
kaistaisi kysymystä porvarien - vai-
ko kokoomus-senaatti, ettei tulisi

kumpikaan mahdollisuus pois sul-
jettua, joo näyttäisi välttämättömäl-
tä toisen tai toisen muodon hy-
väksyminen.

Turkia: Eilen jo ratkaistiin kysy-
mys kokousohallituksesta, kun
päätettiin tiedustella porvareiden
mielipidettä. Neuvottelija si-
olisi jatkettavana.

Aronen: Ei voida väittää siitä,
että ruususen-paiko seka-seuaatti,
sillä asiain tällä kannalla ollen
on se ennen aikasta. Voisi käydä
sitä, että päättaisimme hylytä
ruususen senaatin muodostamis-
ajatuksen ehdotukseen, mutta jos
porvarit eivät suostuisi kokoo-
mus-senaattia muodostamaan, ei
välttä tulisi meidän muodosta-
maan kokousohallitukseen, niin
voisi käydä välttämättömäksi ru-
ususen senaatin muodostaminen.
On siis jatkettava neuvottelija, mut-
ta vaan sellaisen kokouso-sena-
tin muodostamiseksi, jossa on sos.
dem. enemmistö. Tai ellei sellais-
ta saataisi, niin sitten ruususen
seuaatti muodostettava.

Gything: Ei ole tehtävä mitään
yksityiskohtaisia päätöksiä ohjeik-
si valituille delegaatioille, vaan
annettakoon sen toimia eilen an-
nettujen ohjeiden mukaan.

Tronni: Jo eilen ratkaistiin asia
periaatteellinen puoli, joten neuvotte-

lyy-jatkaminen on johdonmukai-
nen seurauksen enemmistön kannasta,
johon enemmistön en minä kuulu.
Hyväksyttiin yksimielisesti, että
delegatiooni jatkaa tiedustelua
porvareiden suhtautumisesta halli-
tus kysymykseen ja vasta sen jat-
keen kun saadaan vakuutusta por-
vareiden suhtautumisesta siihen ot-
taen asia lopullisesti päätettäväk-
si. Myönnettiin Turkialle pyytä-
mänsä ero delegaatioonista ja
valittiin hänen tilalleen Kanner,
sekä lisäksi myös Tokoi.

Kokous keskeytettiin ja päätettiin ko-
kousta uudelleen klo 2 p.

Uudestaan kokoukseen klo 2 p.

Ilmoitus asia:

Aronen: Esitti lausumansa Venäjän
Sos. dem. puolueelle lähetettävään kirjel-
män seuraavan sisältöisenä: Lähtö 6.
Ilmoittaan, että kirjelmästä on tove-
ri H. Rovio ottanut venäjän kiel-
len käännöksen, joka alkuperäisenä
lähetetään toveri A. Fainin mukana
Venäjän Sos. dem. puolueen puole-
toimikunnalle. Hyväksyttiin yksi-
mielisesti, esitetty kirjelmä.

Faini: Lausui vilpittömän kutsu-
ksen Venäjän Sos. dem. puolueen puo-
lesta, siitä ystäväydestä ja myötä-
tyksestä, jota hänelle venäläisten
puolueverien edustajana on osoitettu.

Sikä siitä Menäjän Sos. dem. puolueelle sumiarvoisesta rahalahjasta, jonka Puolueenvaltuusto on päättänyt myöntää. Toivoi meidän voimiemme mukaan voitelemaan saavuttamiimme vapauksia, joita vallankumous on tuonut mukanaan. Menäjän Sos. dem. puolue tervehtii Suomen Sos. dem. puoluetta mielen kauttani. Mien läheisissäni kammien muiston puolueemme toiminnasta. Terve toverit ja kiitos kaikesta.

Paasimuri: Lause toverit Taimille Suomen Sos. dem. puolueen puolesta kiitokset, toivoen onnea ja menestystä venäläisille tovereille, sekä kestänyttä taistelussa vapauden puolesta.

Kokous päättyi.

Kokous 23 p:nä maahokunta:

Puheenjohtajaksi alkoi Paasimuri: 25 §.

Puoluekokouksen kokoukutsuniminen:

Turkila: Olisi otettava keskusteltavaksi puoluekokouksen järjestämistä kysymys. Olisiko pidettävä ensi tilassa.

Jalonen: Olisi kutsuttava kokoon viimeistään elokuussa tänä vuonna.

Muoristo: Kannatti Jalosen ehdotusta ja ehdotti, että tarkempi ajan määrääminen jätettäisiin Puoluetalainikunnan tehtäväksi, mutta viimeistään syyskuun alkupäivinä pidettävä.

Pietikäinen: Lauseittana Puoluetalainikunnalle esitys, että Puoluekokous elokuvalla myyjäisistäkin ja ryhtymään järjestämään tilaisuuksia esitykseskusteluihin.

Suosalo: Edellisen kannalla.

Keskustelu päättyi. Hyväksyttiin että puoluekokous on kokoon kutsuttava elokuun tai viimeistään syyskuun ajalla. Puoluetalainikunnan tehtäväksi jäi asianmukaisiin toimenpiteisiin ryhtyminen.

Asioita puoluekokoukselle:

Pietikäinen: Olisi ehkä hyvä esittää asioita puoluekokousta varten. Mielestäni pitäisi Puoluetalainikunnan olla valmistettavaksi puoluekokousta varten: "Menettelytapana" ja Hallitus kysymys, ne ovat nykyään kaikkein tärkeimpiä.

Muoristo: Puoluetalainikunnan sen. hallana tarkoin asiain kehittymistä ja kutsuttava jos tarpeelliseksi näiden kienat Puolueenvaltuuston kokouksen ennen puoluekokousta. Annettava puoluejärjestöille to. kehitys, lähettää puoluekokouksessa esille tulevia asioita alustuksineen Puoluetalainikunnalle hyvissä asioin ja Puolueenvaltuusto voi ne sitten populisesti tarkastaa.

Suosalo: Vastusti Puolueenvaltuuston kokouksen kokoukutsunimista ennen Puoluekokousta. Se tulee maksamaan ja jos se tarkastaa alustuksia, voisi se rajoit-

taa järjestöjen vapautta toimintaa
tässä suhteessa.

Pietikäinen: On kyllä totta, että
Puoluekokous tulee maksamaan.
Mutta sen kokoonkutsuminen voi
tulla riittäväksi, eikä tar-
vitsisi silleen pitää Puolueen-
kokousta, puoluekokouksen yh-
teydessä. Puoluetaloukselta voisi
lähettää järjestöille valmiit eh-
dotukset, että voisivat keskei-
tellä asioista ennen puoluekokou-
sta.

Jalonen: Kammatti Pietikäisen eh-
dotusta.

Furuk: Voitaisiin tosin kutsua
puoluekokoukseen ensi tilassa.
Pääkokouksen pitäminen ei ole
tarpeen puoluekokoukselle ehdotusten
tekemiseen, vaan vasta niitä
tarkastamaan. Puoluetaloukselta
jatkoon asian lähempi vastai-
nen järjestely. Asioita voisi eh-
dotella esim.: Vastustuskysymys,
josta ei Wäpuriin kokouksessa tek-
ty, mitään tärkeitä objekteja; sa-
moin Lainsäätäläinlaki, sekä
"verojen suoritus tapa puolueelle"
ms. Keskeytettiin asian käsittely.

Jatkettiin Hallituskysymyksen
käsittelyä.

Läsnäolo oikeutta pyysivät E. Jalonen
sekä Pääsihteeri Hurmeaara, joka
ilmoitti olevansa saapuvilla Pääsihterin

puolesta. Hyväksyttiin luo-
na oikeus molemmille.

Fokoi: Eilen tehdyn päätöksen
nojaalla on delegaatio anta-
nut minun tehtäväkseni ko-
ettaa muodostaa hallitusta. Teh-
tämä on vaikea. Olen käänty-
nyt hallitukseen ajateltujen hen-
kilöiden puoleen. Heillä ei tosin
ollut vastustamismista sen ohjel-
man johdosta, jonka puolesta
me esitim, mutta eivät yk-
sityisinä jäseninä, pyhineen
sä mieltä. Kysymättä, voi yk-
tyä ehdotettuihin hallitukseen.

Wastinat, että saisivat itse neu-
votella keta haluavat hallitukseen
omista puolueistaan, lupasivat
silti, etteivät ehdota hallituk-
seen sellaisia henkilöitä joita me
emme hyväksyisi. Pidän nyt
tehtävänä tässä suhteessa päät-
tyneenä. Voitaisiin valita joku
toinen ehkä jatkamaan halli-
tuksen muodostamista.

Kuusinen: Fokoi ei voi moittia,
epäonnistumisesta, sillä hän on
täyttänyt tehtävänsä hyvin, si-
ten kuin se on ollut mahdol-
lista. Oletetut mahdollisuudet ei-
vät ole toteutuneet. Oksin nyt
vielä se mahdollisuus, että neu-
votteleva porvarillisten puolueitten
kaussa, tähän asti kuoron neuvo-
tella vaan yksityisten porvarillisten

kaussa, ja kokoomushallitukseen muodostaminen sillä perusteella, tai sitten jättää hallituksen muodostaminen kokonaan porvarille. Sellaisellakin hallituksella, jota me ajattelimme saada muodostettua olisi tosin ollut huonot oimistuksen mahdollisuudet. Jos olisi sinne asenneet porvarillisten kanssa hallitukseen ja vielä vähemmistöä, niin olisi se mahdollisesti voinut synnyttää hajaannusta puolueiden keskuudessa. Nyt minun käsittääkseni, sen jälkeen kun Tokoin yhtiys muodostaa hallitusta on epäoimistunut, en näe mitään mahdollisuutta, kuin antaa porvariston itse muodostaa hallitus.

Pietikäinen: Miten sitten, ellei me anna kannatustamme porvari hallitukselle, jätämme vaan ihmien munta sen heidän muodostettavakseen, tulisi siko se synnyttämään sekamurtoa. Saisikohan sellainen hallitus vahvistukseen. Kuntamietkimme on, ellei Venäjän väliaikaisen hallitus tulisi sellaista hallitusta, joka ei nauti meidän luottamusta, vahvistamaan.

Laherma: Kyllä venäläiset varomaiset ilmoittivat, elleivät hyväksy sellaista hallitusta

johtamaan meidän suostumus, ~~laamme~~ laamme.

Kanner: Ilmoitti yhtyvänsä Ruusisen ehdotukseen.

Turkka: Oisi ilmoitettana porvarien delegaatioille, että elleivät hyväksy meidän ehdotustamme, niin emme otta ollenkaan osaa hallituksen muodostamiseen. Ruusinen: Ja elleivät suostu, niin sitten hyväksytään minun ehdotukseeni.

Gylling: Oisi ryhdyttävä neuvottelemiin porvarien kanssa, saada keskenne neuvoteltaviksi tärkeimmät lakiehdotukset, jotka eduskunta on päättänyt, vahvistetuiksi, vaikka heti sen jälkeen kuopuisimme kin hallituksesta. Ike asia.

sa on neuvoteltu porvarien kanssa jo mytkin, paikkeittain niin paljon kuin olisi tarpeen päästä keskenne hallitus, josta, joka kieltämättä on kiusallinen. Waitaisiin antaa valtuutus Tokille neuvotella porvarillisten puolueiden kanssa.

Heinonen ja Jalonen: Kannattivat Gyllingin ehdotusta.

Tokoi: En lähde jatkamaan neuvotteluyä enään. Olen saanut tarpeekseni niistä. Porvarit eivät kyllä uskalla hallituksessa olla osaan kieltäytyä tärkeimpien laki-

ehdotusten vahvistamisesta. An-
nettakoon hallitus kokonaan
porvarille.

Muoristo: Kästi neuvoille.
lujen jatkamisesta.

Kuusinen: Ohjensi Gyllingin la-
sunnossa olevan perää siinä
kohdissa, että kylläkin on jo
näilläkin neuvoilla poiketta
puolueen periaatteista. Mutta en
halua jatkettavaksi enään sen
jälkeen, kun porvarilliset näyt-
tavat pitävän meitä pilkka-
naan.

Laakkonen: Eilen päätettiin
hyljätä se ajatus, ettei por-
varille hallitusta jätetä. Jäi ai-
noastaan kaksi mahdollisuut-
ta, joko puolueen tai kokoo-
rinn hallitus. Siis neuvoille
lujat jatkettavana kokonaisuus hal-
litukseen muodostamiseksi.

Salme: Oli samalla kannalla
kuin Laakkonen.

Tokoi: Ihmetteli/Puheenjohtajan
sitä erittäin kysyttynä) ettei jät-
tä enään neuvoille, sen
menettelyn jälkeen, jota porva-
rit olivat harjoittaneet. Tokoi
että porvarit kyllä tulisivat hy-
väksymään Gyllingin ehdotuk-
sen mukaisen toiminnan.
Ihmiteltiin Korffille, ettemme
ota osaa hallitukseen.

Muoristo: Emme saa kokoon por-

senaattia. Puoluevoimat
ovat mene sinne.

Salme: Jotkut odottavat meil-
tä jotain todellisia tuloksia. Jos
porvarit saavat hallitukseen kä-
sinsä, voivat ne alkaa järj-
tää työväen kysymysten suhteen.
Emme muodostellut puolueen
senaattia, kuin se, että annetaan
porvarien muodostaa hallitus.

Jussalo: Oli Turkian kannalla.

Wick: Piti puolueen senaatin
muodostamisesta mahdollisena
katsoen, että jos Puolueen voimat
nyt jättäisi sen porvarien hal-
tun, emme voisi puolustaa
itseämme.

Tokoi: Turkian ehdottama Toimen-
pide on tarpeeton tai suoraa-
kään mahdotonkin, sillä ne
porvarillisten puolueiden jäsenet
joilta olen tiedustellut, eivät
voi nyhtyä hallitukseen, ilman
puolueittensa lupaa. Siis Turkian
ehdotus sisältää sitä, että olisi
pyydettyä porvarillisten puoluei-
den ryhmien suostumusta.

Kuusinen: Oli Turkian ehdotuk-
sesta samaa mieltä kuin Tokoi.

Tanner: Ihmetteli sitä, että kun
porvarien kanssa on neuvotel-
tu tähän asti. Emme valla-
kunnasta ja sen jälkeen pari
kolme päivää yhtämittaa ja nyt
uudella tulee periaatteet esteeksi.

Sinua oikea menettely tapa, kai-
ken tehdyn ja tapahtuneen jäl-
keen, on mennä kumaraan
mitä porvareilla on sanotta-
va ja esittää heille omat
ehdotuksemme ja tehdä sitten
omat päätöksemme sen mu-
kaan. Täten voitaisiin saada
kokouksemme hallitus muodostettua
Turkista, Suomen kaikkia, pidet-
tämä puoleen kokonaisuutella
silvällä ja kun useat neu-
voston jäsenet ovat olleet
neuvottelujen jatkamista uos-
toon, eikä liene mahdollista
muasen senaatin kaan muo-
dostamiseen, niin ei liene mu-
ta tietä kun yhtyä Ruusisen
ehdotukseen. Mutta uskalta,
neuvotko porvarit muodostaa
yksiin hallitusta. Sitäpaitsi
olisi hyvä tietää minkälai-
sia valtuuksia kenraaliker-
vennoihin apulaisella Rorffilla
asian suhteen on.

Arvola: Kun Tokai on katsonut
neuvottelujen jatkamisen mah-
tuloisetmaksiksi, eikä näy muutta-
mista, että nyt muaseen se-
naattiin saataisi jäseniä puo-
luemme keskuudesta, niin ja-
tetaan hallituksen muodosta-
minen porvaristolle ja kuko-
tettakoon se vaikka eduskun-
nan ensi istuntokaudella. Päästään

kin tästä nykyisestä ryö-
säläissenaatista.
Jalonen: Kannatti neuvotte-
lujen jatkamista porvarien
kanssa. Keskustelu loppui.

Puheenjohtaja: On olemassa kak-
si eri ehdotusta: Ruusisen eh-
dotus: että ei jatketa enään
neuvotteluja vaan jätetään se-
naatin muodostaminen por-
varille, ja Gyllingin ehdotus
että on porvari puoleiden kans-
sa neuvoteltava, tiedustaan
keta haluaisivat senaattiin, se-
kä Tokai tehtäväksi tämä tie-
dustelu. Mutta kun Tokai on
ehdottomasti kieltäytynyt asia-
sa enään toimimasta, niin
ei jääne näin ollen myntä
kun Ruusisen ehdotus pyrkä-
syttäväksi. Tällökin Gyllingin ehdotus näin
Gylling: Kyllä minun ehdotuk-
seeni sisältyi, että Tokai jatkai-
si neuvotteluja, mutta nyt por-
varipuoleiden kanssa.

Heinonen: On väännettävää eri
ehdotusten välillä, eikä kytket-
tävä Gyllingin ehdotukseen To-
koin liitetty toiminta.

Puheenjohtaja: Gylling on tehnyt
ehdotuksensa siten ja vielä va-
kunnuttanut, että hän jätti sitä
taukoilla, niin en voi muu-
laista väänstys ehdotusta tehdä.
Hyväksyttiin puheenjohtajan ehdo-

tuus, että eri ehdotusten välillä
on äänestettävää sellaisina, kun
ne ovat tehdyt.

Kuursien ehdotus hiivaksyöttiin.
Jaa - ja Gyttin ehdotus, Eri
ehdotukseiksi.

Siimekshuuteäänestyksessä kam-
nallivat Jaa-ehdotusta seura-
vat henkilöt: Puosimäori, Tur-
kia, Pietikäinen, Lahne, Aironen,
Tuosalo, Tuomi, Muoristo ja Mikk,
niis yhdeksän ääntä.

Ei-ekdotusta Kammattimet; An-
nala, Alavirta, Greeng, Jälönen,
Laakkonen, Hankasalo, Johansson,
Paura, Leimonen ja Gylling, siis
kymmenen aaria. Kammer oli
puolueettomana:

suomechomana.
Tuomi. Ihmaitti, ettei kannata
kumpakaan ehdotusta, mutta
kun ei ole mahdollisuutta hä-
nen ~~ehdot~~ kannattamaan pu-
roksen senaatin muodostamiseen
tä, niin äänesti siten, kuin oli
äänestänyt.

Halme, Olin myös pimasen se
noatin kunnalla, mutta kun
sillä ei ole annettu tilaisinta
edes aimestää, niin aimestin
Kunnsisen ehdotuksen puolesta.

Aronen: Oli Lahnen kunnalla.

Gylling: Kun päätös neuvoille, heidän jatkamisesta on syntynyt, nyt vain yhden äänen eron, mistolla, ja kun neuvoille heidän

J. Hamminen voisi olla tulok-
 setonta, min ehdotan, että tuo-
 rintaan minne ehdotukseen.
 Toini ja yhdytään yksimiel-
 sestä Ruusisen ehdotusta kan-
 nattamaan.

Takoi: Tahdon ilmoittaa mie-
tä kerran, että en tule jat-
kamaan neuvottelua, mi-
späin tapauksessa. Jos ha-
matte neuvottelua jatkaa, min
valitkaa joku toinen mi-
nen tilalle. En kannata
neuvottelua asiain nykyisel-
tä kannalla olla.

Haurasta: Ihmotti luopumansa
 säntestyksessä ontomastaan nie-
 lipiteestä ja yhtyvänsä Kun-
 nien ehdotukseen. Oli alusta
 ollut valppaan kannalla, ettei
 ollenkaan neuvottelua, mutta
 kun neuvottelu päätös kerran
 oli tehty, piti luonnollisena
 neuvottelujen jatkamisesta, mut-
 ta kun Takai lopullisesti ihast-
 ti, ettei jatka neuvottelua ja
 neuvottelujen jatkamisestaakin
 syntyi vaan yhden vänen
 enemmistöä kuin yhtyi Gyl-
 lingin ehdotuksesta ja kan-
 nattamaan Kurssien ehdotusta.

Näin ollen sai Kuusisen ehdotus 10 ja Gythingin ehdotus 9 ääntä, sitenpaitsi oli Gything itsekin luopunut ehdotuksestaan, joten ko-

Kouksen päätökseksi siis tuli Ruusisen ehdotus, ettei neuvo-
telu ja jatketa ensään, asiain
nykyisellä kannalla ollen.
Wijk: Olisi vielä päätettä-
vä mitä ohjeita annetaan
Puoluetoimikunnalle siltä
varalta ettei porvarilliset
puolueet hallitusta muodostaisi.
Pietikäinen: Ei mitään ohjei-
ta ole annettuna. Porvarien
kanssa on välit katkasta ja
se pidetään voimassa.
J. nosalo: Tulevaisuudessa pää-
tettäkään ohjeista, jos tarpeelli-
seksi nähdään.

Jalonen: Etteivät porvarit muo-
dosta hallitusta, tai heidän
muodostamansa hallitus ku-
kistuisi, olisi joku toimenpide
tarpeen. Mutta jätettäkään se
asia Puoluetoimikunnalle.

Halmes: Kannatan Wijkin ehdo-
tusta. Sillä jos porvarit eivät
muodostaisi hallitusta, tai hei-
dän muodostamansa halli-
tusta ei hyväksyisi Pietarissa,
niin olisi jollain ohjeita tarpeen
Puoluetoimikunnalle. Miten
kannatan tehtyä ehdotusta, et-
tä asian tämä puoli jätetään
Puoluetoimikunnan harkittavaksi,
ettei tarvitse Puolueen-
voston kokousta heti kokoon kut-
sua.

Päätökseksi tuli, että Tokain
on ilmoitettava Keskusliiku-
seuraan apulaiselle Parvoni
Kouffille, ettei sos. dem. muo-
dosta hallitusta.
Asiain vastaisen kehityksen
seuraaminen jätettiin Puolue-
toimikunnalle.

Kokous keskeytettiin klo 12.30 j.p.

Kokousta jatkettiin klo 1.45 j.p.

Jatkettiin keskustelua Puolueko-
kouksessa esille tulevista asioista.
(Kats. nimillä 85-86.)

Wronista: Ehdotan että asia ly-
kättäisiin seuraavaan Puolueen-
voston kokoukseen ja siihen men-
nessä järjestäille tilaisuuksia esillä
asioita puoluekokousta varten.

Annala: Ilmoitettuna Sos. dem.
Piirittoimikunnille puoluekokous-
valmisteluihin ryhtymisestä.
Hyväksyttiin yksimielisesti Wro-
niston ehdotus, että asia jätetään
seuraavaan Puolueenvoston ko-
koukseen.

Alamusta: Lisätykö siht. tehtyyn
päätökseen, että Turkian ehdotta-
mat, veratus y.m. kysymykset
tulevat puoluekokous asioiden
joukkoon.

Puheenjohtaja: Kyllä minä min
käritin. Hyväksyttiin Puheen-
johtajan käsitys oikeaksi.

Turkia: Olisiko valtuutettava joku Pietarissa oleva henkilö, esim. Kaisteri Peräläinen välittämään muorivaihtuusta meidän ja Venäjän sos. dem. puolueen välillä, jotta järjestettävä joku kiinalainen Suomen asiain komissaario.

Aronen: Kysymys ratkaistun jo eilispäivän kokouksessa ja jätettiin se Puolueainikunnan järjestettäväksi.

Turkia: Olen ollut silloin joita. Kun lähetystöjä vastaan ottaessa, etten tiennyt asiaa jo päätetty. Näin ollen luovun tekevästä ehdotuksesta (Katso siv. 75)

Seppelä valtakunnan sarkareiden kantajaisiin:

Muoristo: On jo aikasemmin päätetty, että lähetetään seppelä valtakunnan sarkareiden kantajaisiin Pietariin, mutta kun kantajaiset nyt ovat siirretty, niin ehdotan, että jätetään Puolueainikunnan mieleksi tois. ~~ryhtyä~~ ^{ryhtyä} asiassa tarvittaviin toimipileisiin. Hyväksyttiin.

Järjestyksen pito maassa:

Aronen: Kun täällä jo aikasemmin on päätetty, että paikalliset järjestöt voivat ottaa järjestyksen pidon huostaansa, niin

paikallisista olosuhteista. Olisiko tarpeellista Puolueen puolesta taholta antaa lähempia ohjeita miten se järjestyksen pito on järjestettävä yhtenäiseksi ja kuinka kunnan puolueenime järjestöt pitävät järjestyksen valtuutuksen käsissään.

Muoristo: Olisi jätettävä kussakin tapauksessa paikallisten järjestöjen päätettäväksi.

Turkia: Oli samalla kormalla, että missä paikalliset olosuhteet sallivat, niin voivat puoluejärjestöt pitää järjestyksen pidon hallussaan, kummas asia tulee hallituksen toimesta järjestetyksi. Hyväksyttiin yksimielisesti Turkin ehdotus.

26 §.

Puolueen puolesta kokouksen kokoon kutsuminen siinä tapauksessa, ettei hallitusta saataisi muodostettua:

Pietikäinen: Minkä teki äskesen ehdotuksen, että jos hallitus kysymystä saataisi siten perustella ratkaistua, mitä äskesen Puolueen puolesta kokous päätti, niin olisi ehkä tarpeen kutsua Puolueen puolesta kokous kokoon. Ehkäpä kannattaisi asiasta keskustella.

Muoristo: Olisi siinä tapauksessa

ressa jos hallituskysymys ei selkenisi, jätetään asia siksi kunnes eduskunta kokoontuu, jolloin on ehditty asiasta keskustella puoluejärjestöissämme. Sitä varten voidaan asia ratkaista paremmin kuin ehkä nyt.

Wäk: Ruusinen arveli, että Puolueen puolesta olisi pidettävä kokous, ja eduskunnan kokoontumiseen asti kaikkien mahdollisuuksien varalta. Olisiko ehkä päätää tästä.

Turkia: Puolueen puolesta voisi hajaantua, mutta tulla kokouksi kutsusta. Puoluetoimikunnalle myönnettävä oikeus neuvotella hallitus-ministeriöiden tilanteen aiheuttamista kysymyksistä ja ryhtyä tilanteen vaatimien toimenpiteisiin.

Heinonen: Ei voitane jättää asiaa Puoluetoimikunnalle, sillä kuten äskeisessä äänestyksessä havaitsimme jakaantui Puoluetoimikunta kahtia, joten Puoluetoimikunnalle vai käydä vaikeaksi kysymystä ratkaista. Keskustelu päättyi.

Hyväksyttiin yksimielisesti Turkin ehdotus, että Puoluetoimikunnan on seurattava hallituskysymyksen kehitystä ja ryhdyttävä tarpeelliseksi katsomiinsa toimenpiteisiin asiassa.

27 §.

Sotilasten, meriväen ja työläisten edustajain tervehdyskäynti.

Puolueen puolesta kokoukseen saapui Helsingin sotilasten ja työväen nuoruston lähetystö, johon kuuluivat:

Upseeriston edustaja II luokan kapteeni Reinhardten, matruusien edustaja ja merisotilas Goresnigoff, Krigorjeff, sotilasten edustaja sotilas Goresnigoff, sekä työläisten edustaja toveri J. Liljander. Lähetystön jäsenet ilmoittivat tulokseensa tervehdyskäynnille Suomen Sosialidemokraattiseen puolueeseen Puolueen puolesta luoksi, sekä lausuvat omittelunsa Suomen Sos. dem. että se on saanut eduskuntaan enemmistön omia ja reivia. (Toveri K. Rönkä toimi tulkkina).

Turkia: Lausui vieraat tervehdteiksi, ilmoittaen että olemme iloisia vierailtemme tunteista. Samalla lausui omittelunsa venäläisille tovereille, jotka olivat vapautuneet nuorisotouja kestuksesta itsenalttuden ikeestä, jota olivat saaneet kärsiä huokailen. Toivoo heille menestystä työväen luokan vapauttamiseksi ja sen vapautuksen suojaamiseksi, sekä hujittamiseksi.

Lähetystön jäsen Goresnigoff lausui:
Pyydän saada tervehditiä Teitä
suomalaiset. Olemme saaneet
vapauden, samoin tekin. Tavan-
tunus on kukistettu. Suojelun-
me Teidän vapauttamme, sa-
malla kuin pomaammekin. Toi-
vomme myös toivonit Teillä
apua tässä yhteisessä taistelus-
samme. Ei ole enään kahta
toisilleen vihanimielistä kansaa,
vaan yksi vapaa, veljeyden
ja tasaarvoisuuden innoista-
ma kansa.

Lähetystön jäsen matruusi Krigorjoff:
Lausumme Teille tervehdyksen
Suomen toivonit ja kansalaiset.
Tähän asti on vapaus pyrkimyk-
siämme estetty pistimillä. Nyt
ne samat pistimet on kään-
netty sortajiamme vastaan.
ja tullaan niiden avulla suo-
jelemaan valloitettua vapautta.
Toivomme apua ja myötätun-
toa Teiltä suomalaiset toverit!
(Hyvä! Hyvä!) Puheet tul-
kiksi H. Rönö suomeksi.

Lähetystön jäsen Hiljanen lausui
(suomeksi) Toverit! Kansalaiset!
Sotilasten ja työväen neuvoston
puheenjohtajana, lausun Teille
tervehdykseni. En tahdo jatkaa
tervehdysten sarjaa, mutta Teidän
on tiedettävä mitä me vaadim-
me. Venäjällä kokoontuu en-

nen jatkkaa perustus lakia saa.
Tämä kansalliskokous, joka tu-
lee luomaan kansanvalltaisen
tasavallan. Te olitte mukana
ensimmäisenä päivänä kun val-
takunnan alkoi, mutta por-
varistoa ei näkynyt siellä.
Vasta tänä päivänä näimme
mitä ensikerran. Kysyin heil-
tä miksi eivät olleet mukana,
eivät voineet vastata. Vapaus
joka taistelulla valloitettiin, saa-
ti josin uhreja, mutta se on
sitä kalliimpi. Suojelkaamme
sitä. Vaikka olenkin venäläi-
nen, sykkii sydämeni suoma-
laisille. Vapauksien puolesta on
vielä taisteltava. Sota on saata-
ma loppunsa onnellisesti, ei to-
sin valloituksia mutta voitto
on saatettavana. Teidänkin
olisi muodostettava kansan-
milisi, josta saisitte voimak-
kaan suojan oikeuksienne
puolustamisessa. Taistelumme
olkoon yhteinen, ja sen tulok-
sesta tulee olemaan kunnio-
ttava Suomi ja Venäjä!
Lähetystön jäsen Kapteeni Reinhardt:
Lausui: Työläistoverit! Kansalai-
set! Olen onnellinen, että up-
seeriston puolesta voin tulla
Teille tervehdyksemme. Päivinä
jolloin vapaus on verellä ostettu
Venäjälle ja Suomelle. Mutta tove-

rit! On eräs asia johon tah-
toisin Teidän luomistamme kiin-
nittää. Laksan voitto voisi ol-
la tsaarismiin voitto. Preussi
on solilaanalla. Jos se voittaa,
on vapautemme menetetty. Tei-
tä Sos. dem. on enemmistö
Suomessa. Teillä on ohjelmas-
same kansanmilitäri maali-
mus. Luokaa se toverit. Me
tulemme taisteluun yk-
teistä vihollista vastaan
kaikki voimamme. Olen lai-
naston ylipääntikön lähempää
apulaista ja toivon että uskotte
meidän vilpittömyyden vakun-
tukseemme, solidaarisuundes-
ta Teitä kohtaan. Me olemme
tulleet, matruusi, solila, työ-
mies ja upseeri, Teidän luok-
seme toverit yhteistoimin.
nan aikaan saamiseksi yk-
teistä vihollista vastaan. Te
voitte nähdä tässä suhteessa.
Toverit! Odotamme ja toivom-
me Teidän apunanne!

(Puheen tulkitse K. Rovio suomeksi)
Puheisim vastasi puoluesihteerin
Furkian: Lausem vilpittömyyden
kiitoksen Teille toverit, mistä
kauniista sanoista, joita olette
lausuneet. Ainoa surumme
on se, ettemme saaneet olla
Teidän mukana, oltamassa
sa agitiivisesti osaa taisteluunne

meidän puolesta, mutta sin-
hen oli ryhtynyt meidän eris-
telty asemamme. Ryhtyä a-
seelliseen taisteluun toverit Tei-
dän puolestamme on verrat-
tain vaikeasti toteutettavissa.
Mutta sen mitä voimme, tu-
lemme tekemään ne jätet puo-
lestamme. Kansanmilitärisin muo-
dostaminen on eduskunnan
asia, joten emme voi mitään
lopullisesti tässä suhteessa sa-
noa. Mutta Teissä solilaat, mat-
ruusit, upseerit ja työläiset,
näemme vapaan kansan
uljoat jojat. Teidän voittom-
me on meidänkin voittomme.
Teidän tappiomme, meidänkin
tappiomme. Vielä seljillen,
ne ja tovereillemme, toverilli-
nemme tervehdys meidän puo-
lestamme, meidän myötätun-
nostamme ja suostamme, mi-
käli tämä meistä riippuu.
Puheen kuusi venäjäksi toveri
K. Rovio.

Puolueen puolesta kustansi kah-
rit vierailleen.

Kahviloman jäsp jälkeen jät-
kettiin kokousta.
Lähetystön puolesta tiedusti Hil-
jänen jos he saavat esittää
muutamia kysymyksiä kes-
kustelluiksi Puolueen puolesta ko-

konksessa, sekä muutamia tie-
donantajia. Hyväksyttiin.

a) Suotsilaitos:

Hiljanen: Suomalaitti, että por-
varisto tahtoo palauttaa Suotsi-
laitoksen sille kamalle kun
se oli ennen, kun se sündellän
Menäjän merimiessterin alai-
reksi. Sotilasten joukossa on toi-
nomus, että nykyään olevat
Suotsit' saisivat olla paikoillaan
ainakin sodan loppum, se o-
lisi välttämätöntä sotateknilli-
setta kamalta katsoen. Toivoo
mielipiteiden vaihtoa asiassa.

Muista: Olisi amettana asia
otta emallaan taistaiseksi ja
ratkaistana asia yhteisesti Suo-
men ja Menäjän eduskun-
tien yhteisillä päätöksillä.

Pääsimoni: Sanomalehdissä on
näkynyt, että Suotsilaitos aijo-
taan säilyttää nykyisellä kan-
nalla sodan loppum asti ja vas-
ta sen jälkeen ryhtytään sitä
järjestelmään.

Eloranta: Olisi lausuttava ylei-
set periaatteet tällä kerralla, ja
eduskunnan kokoumista
tullenee koko Suotsi-asetus tar-
kastettavaksi.

Turkia: ehdotus jätettäisiin
kysymys toistaiseksi ratkaise-

alla lähetetään sitten kir-
jallaan lausunto sotilasten ja
työväestön neuvostolle.

Keskustelu päättyi.
Puheenjohtaja: Ehkä hyväksy-
tään Turkin ehdotus, että har-
kitaan asiaa tarkemmin ja
Puolustusministeriä lähettää kirjäl-
lisen lausunnon. Hyväksyt-
tiin yksimielisesti.

b) Kokoushuone venäläisille:

Hiljanen: Haluamme tiedustel-
la voisimmeko saada Tšekäläi-
setta työväen talolta kokous-
huonetta, meillä kun ei ole
tarpeeksi suuria kokoushuo-
netta?

Heinonen: Tuoitti työväen
talon juhlasalia voitamaan jär-
jestää kokoushuoneeksi ja mah-
tuu sinne noin 1500 henkilöä.

Woidaan kysyä T. Y:n johtokun-
nalla asiasta josko se voisi jär-
jestää niin, että saatte siitä
kokoushuoneen. Hyväksyt-
tiin yksimielisesti Heinosen eh-
dotus. Jätettiin Puolustusministerin jäjes-
tettäväksi.

c) Paperin hankinta Venäläisil-
le sotamiesten ja työväen neuvos-
tolle Pietarissa.

Hiljanen: Tuoitti, että Tšekäläi-
nen sotilasten ja työväen neuvos-
to on saanut Pietarin sotilasten

ja työmiesten neuvostolta säh.
käsänomon, jossa pyytävät
tältä hommaamaan sime.
paperia, etupäässä painopaperia.
Päätettiin jättää Heinosen tek.
täksi tiedustaa takäläiseltä
Paperitruustilta ja ilmoittautit.
Sen asiasta takäläiselle sotilas.
ten ja työmiesten neuvostolle.

d/ Finlandskaja Gazeta:

Hiljanen ilmoitti, että takä.
äinen sotamaan ja työmiesten
neuvosto on ottanut huostaan
sa täällä ilmestyneen kauraa.
li kuvernööriin äänen kannalta.
ja Finlandskaja Gazetan ja muut.
taneet sen neuvoston tiedon.
anto lehdeksi, samoin ovat
ottaneet huostaansa sen va.
rostot, paperit y. m. Tiedus.
teli jos suomalaisilla touerit,
la on sitä vastaan.

Mastattiin ettei ole mitään
vastaan sanomista, painos.
toin oleminen iloiset, että sel.
lainen muuta sotajäläisten keh.
ti on ~~stetta~~ muutettu malis.
tuksen välikappaleeksi.

Saimoin ilmoitti Hiljanen,
että heiltä on tullut tarpeellisia
teknillisiä apuneuvoja sano.
malehtensa toimittamisessa
joten toimivat tässäkin suhteis.
sa meidän apunamme.

Päätettiin, että asiasta on kään.
myttävä "Työmiehen" johtokun.
nan puoleen ja valittiin E.
Teloranta asiaa järjestämään.

e/ Lihan hankinta kysymys:

Hiljanen: Ilmoitti, että soti.
lasten keskuudessa taruitaan
lihaa, enempi kuin ennen,
sillä ruoka-annoksia on lisät.
ty, mutta kysymys on kin.
sallinen, kanta voi loppua
kokonaan maasta. Oisi lä.
heteltävä ehkä pari henkilöä
neuvottelemaan sotilasten ja
työmiesten neuvoston kanssa
asiasta ja voisi ehkä olla tal.
laisesta kysymyksestä neuvo.
tellessa poruamienkin edusta.
ja mukana.

Lupli: Oisi lähetettävä kir.
jelmä Helsingin työväen neu.
vostolle ja muonituskomis.
tealle, tiedustellen heidän mie.
lipideltään asiassa ja kehoi.
tettava valitsemaan edustajan.
sa näihin neuvotteluihin.

Tuomi: Lihajuttu olisi jätettä.
nä kokonaisuudessaan Poron.
neuvoston enemmien asetta.
malle elintarvikkomitealle, jo.
hon kuuluvat Farmer, Gylling
ja Turkia. Hyväksyttiin Tu.
men ehdotus yksimielisesti.
Asia jäi edellä mainitulle komitealle.

8/ Milusi - kysymys:
Hiljanen: Pyysi Puolueen
 oston lausuntoa siitä, että
 mille kamalle sos. dem. puolue
 asettum, kansan milusiin muo-
 dostamis kysymykseen mah-
 den. Toivoi pikaista postaus-
 ta trossa suhteessa.
 Päätettiin jättää asiasta lau-
 sunnon antaminen Puolueoi-
 mikunnalle.

9/ Maahan saapuneet urkkijat:
Hiljanen: Ilmoitti sotilasten kes-
 kunnassa ottavon puolestaan sen
 johdosta, että maahan on tul-
 lut vallankumouspäivinä smuri-
 jorokko saksalaisten urkkijoita,
 Oupa saapunut Pietarista rakkosa-
 noma tukäläisille sotilasarvo-
 maisille, että Saksasta olisi tul-
 sa 5000 suomalaista ylioppilasta
 jotka puolestamaan uusia ja
 lakeja. Lavinaston amiraali Mak-
 simov oli mennyt puhumaan
 ylioppilaille, vaikka ei hänelle
 työväen edustajana annettu ti-
 laisunutta mennä mukaan. Tu-
 li siitä tosta hänelle ja Maksimoville
 joka ei meinannut taipua, mut-
 ta lopulta suostui neuvottelemoon.
 Waaderin tietoa hänen kamas-
 taan. Ilmoitti, että mekin saa-
 dimme voittoa Saksasta, mutta
 ei mitään vallouksia, ~~vaan~~ eikä

Saksa perin pohjaista kukistamista
 vaan vapaa Venäjä sinä mei-
 dän tunnustavamme. Maksimov
 oli viimein suostunut, ettei tee mi-
 tään poliittista huolta olevia teko-
 ja ilman sotilasten ja työväen
 neuvostolle ensin ilmoittamatta.
 Mutta jos urkkijoita olisi kansan
 keskunnassa, toivomme teidän a-
 puamme niiden selville saamiseksi.
 Korffoli ilmoittanut toivo-
 muksen, että olisi laskettava
 vapaitsi vakoilusta epäillyt
 suomalaiset, jotka ovat vielä van-
 gittuna. Näiden tutkinnissa toi-
 vorimme teidän apuamme.
Aronen: Tiedusti onko perää
 missä puhuissa, että olisi aiko-
 musta palauttaa vanha santar-
 misto entiseen tehtävänsä,
 jonka vakoilua vastustamaan.
Hiljanen: Ilmoitti, että on kyllä
 ollut puhetta santarmiston pa-
 lauttamiseksi toimeensa, vasta
 vakoilua harjoittamaan. Ne ovat
 specialisteja tällä alalla, joten
 se olisi kyllä puolustettavana.
Aronen: Huomautti, ettemme voi
 antaa kamatiosta santarmiston
 palauttamista ainakaan nimel-
 lisellä toimeensa. Sillä jos kolla
 on täällä yhtä paha maine
 kuin on Venäjälläkin, se olen-
 ne tulleet tuntemaan sitä vaan
 valtiollisena urkkialueksena.

Toinnemme etelle missään muo-
dossa palautta sanelmalaistosta
voimaan. Menäjälläkin se on
pöätetty. Hänillä. Sotilaat voi-
sivat itse estää urkkijain ja
muitten spionien maahan tu-
lon ja me suomalaiset voisimme
me amustaa heitä tässä.

Turkila: Kun porvurit ovat haa-
neilleet Suomen itsenäisyyttä
olemme me vastustaneet. Nyky-
ään ei Saksalainen rakoiu ja ur-
kinta voi olla minkään suuressa
mitassa. Kun se oli ennen van-
haan. Kokemus on opettanut,
ettei tällaisia haaveita voi e-
nään harvostaa. Minut kun
jotkut harvat mielettömät porvuri-
rit. Järjestynyt työväestö kyllä
vastaa siitä, ettei täällä voi
rakoiuista saada mitään ai-
kaan. Ehdotan, että tämäkin
asia jätetään Puoluejohtajien
van hiostaamaan, lausumien anta-
mista varten.

Annala: Porvurit käyttävät pro-
pagaatioita. Esim. Kovernööri
Muoninen Turussa, kerrotaan anta-
neen sotilaille sprii lappuja, mäs-
läpä määrännyt tehtaat seisomaan
täksi päiväksi y. m. samaltaista.

Hiljanen: Turkkilais ei ole koko
santarmiston palauttamisen teh-
tämisenä, sillä osa on lähetetty
rintamalle, vaan sellaisten santar-

miehenä eivät ole olleet osaa
patriottiseen urkkintaan. Minäkin
olin ensi aluksi jyrkkä santarmien
suhteen, mutta tulini muutamaa
ettei se ole minkään paha kun
se alussa voi näytellä. Ammatti ko-
kemuksesta tarvitaan vastavarkailus-
sa. Sitäpaitsi on niiden keskuudes-
sa monia kansan miehiäkin. Mi-
dän on valta joten voimme tarkas-
taa santarmien toimintaa. Saksa-
laiset ovat voineet lähettää tän-
ne paljon rakoojia ja niiden sel-
ville kaunisteksi tarvitaan santar-
mien toimintaa, heillä on kokemusta
Muonista. Saksalaismies on tosin
voimittolla, mutta olen varma, et-
tä sitä läksitellään. Järjestynyt työ-
väestö on valmis voimiansa mu-
kaan amustamaan sotilaita rajojen
suojelamisessa ja rakoiuun estami-
nessa, mutta santarmiston palaut-
tamisen on usaroollista. Vaikka mi-
den tehtävänä olisiikin ollut estää rakoi-
lusa kuten täällä on sanottu, ovat ne
kuitenkin olleet inhoittavia poliit-
tisia urkkijoita, joten meillä on mi-
tä suurin vastenmielisyys santar-
mistoa kohtaan. Jos santarmis-
ton apua ajatella käyttäen, olisi
sitä käytettävä mahdollisimman
varovasti.

Suosalu: Työväestö on solidaarinen
Menäjän kansalle, mutta santarmis-
toa me inhoamme. Heidän tahol-

ta ei sotilasten koskaan tarvitse
pelätä mitään vihollisuutta
oloranta: Olemme saaneet sen
käsityksen saattamasta, että ne
ovat urkkioita ja ihmiantajia
joista ei kukaan rehellinen ihmi-
nen tunne olevansa turvassa.
Suurlakon päinnä mistä pääs-
tiin jollain huoksimme helpotuk-
sesta. ~~Sen~~ Mutta ne tulivat takai-
sin. Enne ole edes tiennyt, että
mille kummais Saksalaisten rakoi-
lain etsiminen, vaan olemme
heidän toiminnastaan tulleet sii-
hen käsitykseen, että heille kun-
n vaan suomalaisten urkinta.
Sen muoksi haluksimme mitä en-
mekä missään muodossa toi-
voisi mita takaisin virkistää.
Liljanen: Selosteli vielä sau-
tarmiston välttämättömyyttä va-
kojien suhteen. Huomautti, et-
tä esim. sotilasten ja työväen
neuvostossa otin epäilemättä
kannalla, kun eräs oikeuspro-
kurattori tarjosi palvelustaan
neuvostolle, mutta on kyllä ol-
lut hyvä mies. Sen muoksi y-
märtää kyllä suomalaisten ki-
nasten mielisyyden saattamisto-
kohtaan. Toivoi myös tästä asi-
ta jollain päätöstä.
Furkka: Uudistan ehdotukseni,
että asia jätettäisiin Puolue-
mukimalle, joka on tilaisuu-

desa harkita perin pohjai-
semmiin, kuin mitä tässä ti-
laisuudessa on mahdollista.
Hyväksyttiin yksimielisesti Tur-
kin ehdotus, joten asia jäi Puo-
lueinimikunnalle lausumanaan.
tarmista vasten.
Keskustelu päättyi.
Lähetysten jäsenet poistuvat.

288.

Kokouksen lopputoimenpiteet:

Pöytäkirjan tarkastajat:

Pöytäkirjan tarkastajiksi va-
littiin J. Pietikäinen ja A. Halmé.

Puolueen puolesta kokous lopetet-
tiin klo 5.30 p.m. 24 päivänä ma-
kiskunta.

Kokouksen puolesta:

Puheenjohtaja

vara-puheenjohtaja

Nestor Aronen

Kokouksen pöytä-
kirjan pitäjä.

SUOMEN SOSIALIDEMOKRATINEN PUOLUE

PUOLUETOIMIKUNTA

HELSINKI, Sirkusk. 3.

PUOLUESINTEERIN Puh. 7993.

Helsinki

Lähte N° 6.

Siunlla 83.

(Työväen)
Venäjän Sos. dem. puolueen
Puoluetoinnikunnalle:

Suomen Sos. dem. puolueen puo-
lueenpuolesta saa taten ilmoittaa Ve-
näjän Sos. dem. puolueen puolue-
toimikunnalle: että Suomen Sos.
dem. puolueen puolueenpuolesta on
kokouksessaan 21 päivänä kuluva
maaliskuuta ^(näyttämö) 8 p:nä v. l. / ^{myönteä} ~~myönteä~~ ^{myönteä} ~~myönteä~~
Venäjän Sos. dem. puolueelle 10000
kymmenentuhatta (10000) Ruplaa, kuy-
telluiksi Venäjän Sos. dem. puo-
lueen hyöksi, sen toiminnassa jär-
jestää Venäjän Työväestö järjestet-
tyyn julkiseen ~~toimintaan~~ sosi-
alidemokraattiseen liiketaitelun ja
suoritetaan Tämä summa Venä-
jän Sos. dem. puolueelle, heti, kun
Suomen Sos. dem. puolueen puolue-
toimikunnalle on tullut varmaa
tieto siitä, jonka on oikeutettu

SUOMEN SOSIALIDEMOKRATINEN PUOLUE
PUOLUNTOIMIKUNTA.

Matti Varkia
Ennakkosuhdante

Bestor Francis

Helsinki

Site No 6.
Simola 83.

Уважаемые товарищи.

что на собрании Совета 21 Марта с.г. решено ассимилировать десять тысяч (10,000) рублей Российской Соц.-дем. Работей Партии для удовлетворения этой суммы на работу по организации Российского пролетариата в ^{дальней} неслучайно, организованную социал-демократическую классовую борьбу.

Деньги эти будут выданы Российской Соц. Дем. Работей партии немедленно по получении нами точных сведений о том кто уполномочен С. Р. С. Д. / ^{принять} израсходовать означенную сумму получить.

Во связи с этим Советом Самарской Соц-де-
партии выражает свое искреннее ^{разочарование} ~~презрение~~
~~и поздравление~~ ^{на} развалины разбитой само-
державия (вновь учрежденной) Российской Соц. Дем.
Партии и желает полнейшую ^{всестороннюю} ~~успешную~~
организацию пролетариата в борьбе против
капиталистического строя теперь когда наступила
для Всех партий эра свободной деятельности.

pikkuporvarillisia aineksia ja
ainoa työläisten edustaja, joka
siellä oli mukana, edusti
nähtävästi oikeistoa sos. dem.
puolueessa. Lauseen anta-
minen asiassa olisi jätettävä
toistaiseksi, että saataisiin as-
perin pohjin harkita.

Keskustelu päättyi.

Hyväksyttiin yksimielisesti
Mushjoen ehdotus, että lauseen-
nossa mainitaan asian
kunnan & duskunnan
päättämiseksi, vaikkakin
sanottu ~~hän~~ vaatimus
on myös sos. dem. puolue-
ohjelmassa.

Lauseen valmistaminen jätet-
tiin ennemmin valitun toimen-
kunnan, johon kuuluvat Mäki,
Gylling ja Turkin, tehtäväksi ja
valittiin lisäksi Tokoi, sanottuun
komiteaan.

Kokous päättyi klo 8.15 j. p.

Kokouksen puolesta:

puheenjohtaja.

Nestor Aronem
(Pöytäkirjuri)

29 (871) 5. 1917

Puhummeurosten
Kokous elokuussa 1917.

pikkuporvarillisia aineksia ja se
ainoa työläisten edustaja, joka
siellä oli mukana, edusti
nähtävästi oikeistoa sos. KUTUS

29 (1871/5) 1917

EDUSKUNNAN VALLAN LAAJENTAMISKYSYMYKSESTÄ SOS.-DEM. PUOLUENEUVOS-
TO PÄÄTTÄÄ:

- a) Laki korkeimman vallan käyttämisestä käsitellään Valtiopäivä-järjestyksen 60 §:n mukaisessa järjestyksessä.
- b) Lakia ei ole jätettävä Venäjän hallituksen vahvistettavaksi niin että se olisi oikeutettu lain joko hylkäämään tai hyväksymään. Tämän päätöksen vastainen toiminta puolueen jäsenten puolelta katsotaan puoluetta vahingoittavaksi.

Eduskunnan hyväksymä päätös saatetaan kuitenkin Venäjän hallitusvallan tiedoksi ja tunnustettavaksi.

- c) Siinä tapauksessa ettei kysymyksessä oleva laki tulisi nyt eduskunnassa hyväksytyksi tai jos se tulisi lykättyksi yli vaalien, niin

- 1) sos.-dem. puolue vetoaa kansaan ja jättää sen ratkaistavaksi, onko tämä laki kaikesta huolimatta heti väliaikesti julistettava noudatettavaksi;
- 2) puolue vaatii uudet vaalit toimitettavaksi mahdollisimman pian.

Jos valitsijain enemmistö niin tahtoo, eloon uusien vaalien kautta kokoontuva eduskunta oikeutettu päättämään kaikki lait yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Jos taas Suomen työväestössä heti saisi yleistä kannatusta vaatimus perustuslakeja säätävän kansalliskokouksen valitsemisesta, jonka vaaleissa kaikilla 20 vuotta täytäneillä kansalaisilla olisi äänioikeus, niin toimitettakoon sellaisen kansalliskokouksen vaalit.